De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 60. KAAPSTAD, DONDERDAG, 27 FEBRUARIJ 1890. NO. 5,322.

BENOODIGD een Sub-Editeur voor een Hollandsch Blad. Doe aanzoek aan Bestuurder, Bus 155 Postkantoor, Kaapstad.

20 Merries Geleerd en Ongeleerd
Gedresseerde Paarden, Rij- en Trek-, waaronder verscheidene paren egale Karpaarden zijn
20 Ezels, van 18 maanden tot 2 jaar oud.

OP VRIJDAG,

7 MAART E.K.,

ZAL de Ondergeteekende publiek laten verkoopen te VLEESCHFANK, HERMON STATIE, bovengemelde Paarden en Ezels, allen groot, sterk gebouwd, goed geteeld en in prachtige conditie. Zij zijn door hemzelven aangeteeld op zijn welbekende Stoeterij, gelegen digt aan den Vrijstaat en zijn de aandacht van koopers wel waardig.

JACOBUS G. GERTENBACH.

HENRY FAGAN, Junior.

Vendu-Afslagers Kantoor,
Tulbagh, 24 Feb. 1890.

60 Uitgezochte Ezels, van 2 tot 4 jaar
30 Uitgezochte Paarden, van 3 tot 4 jaar.

OP MAANDAG,

3 MAART,

ZULLEN opgemelde Ezels en Paarden publiek verkocht worden aan KLAPMUTS STATIE. Zij zijn geschikt voor dadelijk gebruik, en door den Ondergeteekende persoonlijk uitgezocht uit de beste Stoeterijen in den Vrijstaat, kunnen zij de aandacht van koopers aanbevolen worden.

JOHN ADAMS.

Paarl, 18 Feb. 1890.
J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

30 Gedresseerde Paarden, Ruins, 3 tot 5 jaar.
20 Geleerde en Jonge Merries.

OP DINGSDAG,

4 MAART AANST.,

ZULLEN opgemelde Paarden publiek verkocht worden aan KLAPMUTS STATIE. Onder deze Paarden zijn verscheidene egale paren Schimmel, Bruin en Vos, allen in uitmuntende conditie en de aandacht van koopers waardig.

H. J. VAN DER SPUIJ, S.zn.

Paarl, 19 Feb. 1890.
J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

KOM EN ZIE!

GOEDKOOPE KLEEREN zijn overal te krijgen, doch waar is een Goed Pak te bekomen? Ga naar FISHER TYLER, Breestraat, Hoek van Langemarkstraat, waar Pakken Kleeren, Hemden, Stevels, Gouden en Zilveren Horologies, ja van alles te krijgen is. *Groote Actie toegestaan.*

OVERLEDEN, op 21 Februarij, GABRIEL STEFANUS PIETER DE WET, in den ouderdom van 14 jaren, derde Zoon van JACOBUS S. DE WET, van Cogrlab, Distrikt Caledon, door een ongeluk in een Dam op het Dorp, Wij zwigen, want de Heere heeft het gedaan.

Wij wenschen onzen dank te betuigen aan onzen geachten Distriktsdokter—Dr. G. R. SMITS—voor den ijver aan den dag gelegd om onzen Zoon uit het Water te halen en weder bij te brengen; en ook aan onzen geliefden Leeraar, Ds. Krige, voor zijne vriendelijke belangstelling,

JACOBUS S. DE WET,
S. S. DE WET,
geb. DU TOIT.

Cogrlab, Caledon,
24 Februarij 1890.

OVERLEDEN, aan zijne Woonplaats Elsenburg, op Maandag Avond, 24 ll., in zijn 63ste jaar, onze dierbare geliefde Vader PHILIPPUS ALBERTUS MYBURGH.

R. H. MYBURGH
en overige Kinderen.

PAARLSCHE
Brandassurantie en Trustmaatschappij.

Publieke Verkooping

TE

Groenberg, nabij Wellington,

VAN ZEER KOSTBARE

VASTE EN LOSSE GOEDEREN.

OP VRIJDAG,

14 MAART A.S.,

'S MORGENS TEN 10 URE,

ZAL de Ondergeteekende met instructies begunstigd door den heer PHILIPPUS PETRUS JACOBS, publiek laten verkoopen, de volgende:

I. VASTE GOEDEREN.—De welbekende zeer vruchtbare Wijn-, Zaai- en Veeplaatsen genaamd "Onverwacht" en "Ongegund," gelegen te Groenberg, nabij Wellington. Deze Plaatsen zijn aan elkander grenzende, groot cirka 600 morgen, beplant met cirka 70,000 uitgezochte Wijnstokken en honderde Vruchtboomen in soorten, er is een Eikenbosch van 200 Boomen met Draad Ingekampt. Beide Plaatsen zijn volop van loopend water voorzien, het geheele jaar door, en er is volop Bouw- en Brandhout, voor Veeweide zijn dezelve onovertreffelijk. De Plaatsen zullen eerst afzonderlijk en daarna gezamenlijk worden opgeveild.

LOSSE GOEDEREN:

II. Keldergereedschap, 8 Stukvaten van 6 en 7 Leggers, 8 Kuipen van 6 Leggers, 17 Pijpen, Leggers en Halfleggers, Halfamen, Trap- en Onderbalies, 3 Druiven Balies, 1 Wijnpomp, Emmers, Trechters, Kranen, enz.

III. Boerderijgereedschap, 2 Brandewijnketels, met Koelvaten kompleet, 1 Rozijnenketel en Pot, 1 Wagen op Veeren, 1 Open Kar op Veeren, 1 Lot Manden, Graven, Vorken, Pikken, Schoffels, 1 Kruiwagen, 70 Stellagies, 4 Enkele- en Dubbele-voor Ploegen.

LEVENDE HAVE:

IV. 72 Trek- en Aanteelbeesten, allen in goede conditie, 1 Eerste Klas "Mof" Bul van ingevoerd bloed, 11 Melkkoeijen, 24 Gedresseerde Ezels en Paarden, 2 Egale Karpaarden (Schimmels) 4 jaar oud, 2 Paar Egale Bruine Paarden, 4 jaar oud, 4 Varkens, 16 Bijenkorven.

V. GRAAN: Wijn en Brandewijn, 100 Zakken Koorn, 200 Zakken Haver, 6 Vrachten Kaf, 3 Vrachten Haver Stroo, De Wijn en Brandewijn van dit jaar, Patatas, Mielies, en vele andere artikelen, te veel om te melden.

J. J. DE VILLIERS, A.P. zn.,
Secretaris

Paarl, 22 Feb. 1890.

J. FRED. PENTZ & Co.,
Afslagers.

Onderwijzer Benoodigd.

BENOODIGD een Onderwijzer, die in staat is een degelijke Hollandsche en Engelsche Opvoeding te geven aan Zes Leerlingen op eene Plaats omtrent 4 uren van Murraysburg gelegen.

Applikatiën, meldende Salaris zullen door den Ondergeteekende ontvangen worden tot 15 Maart aanstaande.

ALEX. INNES.

Murraysburg, 10 Feb. 1890.

BENOODIGD.

EEN Hoofdonderwijzer voor de 3de Klas Publieke School te Steijnsburg. Kennis van Engelsch en Hollandsch vereischt. Salaris £120 per jaar. Applicaties gerigt aan den Voorzitter der Schoolcommissie, zullen ontvangen worden tot 15 Maart. Werkzaamheden beginnen op 14 April 1890.

Op last,
W. H. BOSHOFF,
Secretaris Agerend.

Steijnsburg, 17 Feb. 1890.

A. CHARLES MARTIN,

Stock and Share Broker,
Pietermaritzburg, Natal.

Telegraphic Address:—"Acme."
Postal Address:—P. O. Box, 159.

INFLUENZA.

EEN Geneesmiddel voor bovengenoemde is Medlow's "Phlenza." Prijs 1s. 6d. per Bottel. Verzonden over de Post 1s. 10.

De heeren HEYNES, MATHEW & Co., British Dispensary, hebben juist eene bezending ontvangen van Medlow's "Phlenza."

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN KOSTBARE

Vaste en Losse Goederen,

OP DINGSDAG, 11 MAART A.S.,

'S MORGENS TEN 10 URE.

DE Ondergeteekende, genoodzaakt wegens zwakke gezondheid zijner Echtgenoote eene verandering te maken, en tot dat einde de Plaats van zijnen Vader gehuurd hebbende, heeft besloten op bovengenoemden Datum publiek te laten verkoopen:—

I. Zijne alombekende en beroemde Zaai-, Wijn- en Veeplaats, genaamd BARTHOLOMEUS KLIP, groot ongeveer 1,500 morgen, gelegen te Achter Groenberg, omtrent een half uur rijdens van Hermon Statie. De Plaats behoeft geene aanbeveling, daar het algemeen bekend is, dat met hare uitgestrekte Zaailanden (er is voor dit jaar Braakland gereed voor ruim 25 Mud Zaad); fraaijen Wijngaard, die jaarlijks van 16 tot 20 Leggers Wijn oplevert, benevens hare uitmuntende geschiktheid voor Groot zoowel als Klein Vee, een der verkieslijkste Plaatsen in het Distrikt is, en door hare uitgestrektheid en vruchtbaarheid het mogelijk maakt dat meer dan een Boer een goed bestaan er op kan vinden, hetgeen werkelijk het geval was voor de laatste 15 jaren.

II. LEVENDE HAVE:—20 Gedresseerde Ezels, goed voor Transport, waaronder eenige paren Karezels, 5 Merries, een paar fraaije jonge Karpaarden, 30 Aanteelbeesten, 225 Schapen en 23 Varkens.

III. KELDER- EN BOERDERIJGEREEDSCHAP:—Stukvaten, Kuipen, Leggers, Pijpen, Halfamen, Brandewijnketel, Emmers, Trechters, 2 Snijmachines, 2 Bokwagens, 1 Kap en 1 Open Kar op Veeren, 1 Drie-voor, 2 Dubbele-voor, en 3 Enkele-voor Ploegen, Tuigen, Zwingels, enz., enz.

EINDELIJK, het gewoon assortiment Huisraad, en wat nog verder zal worden aangeboden, te veel om alles te omschrijven.

B. G. DU PLESSIS.

Vendu-Kantoor Wellington, 17 Feb. 1890.

M. L. SMITH & Co., Afslagers.

KENNISGEVING.

EENIGE Persoon, of Personen, die gevonden worden, op te rapen en zich toe te eigenen eenige Lading of opgespoelde Lading van de Stoomboot "Robilant," zal volgens de uiterste gestrengheid der Wet vervolgd worden, wegens de Douanen en Eigenaars te bedriegen.

Landbouw Genootschappen van Kaapstad en Worcester (Vereenigd.)

De Groote Algemeene Zomertentoonstelling,

VAN de bovengenoemde Genootschappen zal in Kaapstad gehouden worden op DONDERDAG en VRIJDAG, 27 en 28 FEBRUARIJ 1890.

☞ Promenade Concerten in den Avond van elken dag.

Voor Prijs Schedulen en alle verdere bijzonderheden, doe aanzoek bij

ROBT. TEMPLEMAN. Secretaris,
Landbouw Genootschap, Kaapstad,
of J. W. H. MEIRING, Jr., Secretaris,
Landbouw Genootschap, Worcester.

24 Strandstraat, Kaapstad, 24 Jan. 1890.

Wijnpersen en Druivenmolens, Wijn Filters,

WIJNPOMPEN, DIFFERENTE SOORTEN,

Wijn Pasteurs, Wijngaard Ploegen,

ALLES GEWAARBORGD.

Gouden Medaille verkregen op de Laatste Tentoonstelling.

Verkrijgbaar bij

V. KLUG,

2 BREESTRAAT.

Publieke School te Vogelvallei (Afd. Tulbagh).

EEN ONDERWIJZER of ONDERWIJZERES wordt voor bovengenoemde School gevraagd. Salaris £40 per jaar EN ALLES VRIJ. Kennis van Muziek eene aanbeveling. Werk te beginnen na de April Vacantie. Applicaties met Getuigschriften te worden gezonden aan den Ondergeteekende vóór of op 26 MAART AANST.

S. P. MALHERBE, V.D.M.,
Voorz. der Sch. Com.

Tulbagh, 25 Feb. 1890.

BENOODIGD een Kleine Plaats te Huren nabij de Stad. Eene met een weinige Eikenboomen zal de voorkeur hebben. Volle bijzonderheden aan "Zingara," *Zuid Afrikaan* Kantoor.

Municipaliteit van Caledon.

KENNISGEVING.

KENNIS wordt mits deze gegeven in termen van Sectie 148 van Akte No. 45 van 1882, dat een Stembus zal gehouden worden te Caledon, op VRIJDAG, 4 MAART 1890, beginnende te 9 uur in den voormiddag, en sluitende te 5 uur in den namiddag, van alle Belastingbetalers die wenschen om den Municipaliteitsraad te beletten eene Leening van £2,600 te sluiten, ten einde een Reservoir op te rigten.

Get. H. J. DEMPERS,
Stem Beambte.

Kantoor der Municipaliteit,
Caledon, 14 Feb. 1890.

40 Uitgezochte Paarden, Ruins van 3 tot 4 jaren, allen gedresseerd.
40 Eerste klasse Ezels, van 3 tot 5 jaar.

OP WOENSDAG,

5 MAART,

ZULLEN opgemelde Paarden en Ezels, publiek verkocht worden aan KLAPMUTS STATIE. Deze Paarden en Ezels, door den Ondergeteekende met zorg uitgezocht, kunnen aanbevolen worden als de mooiste troep sedert lang ter markt gekomen en verdienen de hoogste aanbeveling.

J. A. BESTER.

Paarl, 25 Feb. 1890.
J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

Publieke Verkooping

VAN EERSTE KLASSE

EZELS,

ANDERE

Levende Have en Boerderijgereedschap

DE Ondergeteekende, zijne Landerijen aan zijn Zoon overgegeven hebbende, zal dienvolgens publiek doen verkoopen te zijner Woonplaats,

"WELTEVREDEN,"

OP VRIJDAG,

7 MAART 1890:

8 (1 Span) fraaije, bij uitstek groote en sterke, geleerde Muilezels, geschikt voor zwaar Transportwerk, 8 (1 Span) fraaije, en mede groote en sterke Muilezels, 6 jaren oud. Dit is ook een bij uitstek eerste klas Span Ezels, 9 extra fraaije Muilezels, van 2 tot 4 jaren oud. (Deze Ezels zijn allen in eerste klas conditie, en geschikt voor dadelijk gebruik; ook zijn zij in egale Spannen, 1 extra Rijpaard, 1 fraai Jong Paard, 2 jaren oud, 3 fraaije Merries, met Veulens, 2 fraaije en goede Melkkoeijen, met Kalvers, 2 fraaije Koeijen, zwaar bezet, 4 fraaije Vaarzen, 7 fraaije Jonge Bullen, van 2 jaren, 8 fraaije Groote Vette Varkens, van 3 en 4 jaren oud, geschikt voor den Slagter. Deze Varkens zijn met een woord "Mooi," 50 fraaije Slagtooijen.

VERDER:

2 Extra Bokwagens, 2 Span extra goede Tuigen, 1 paar Achtertuigen, 2 Wood's Snijmachines, in eerste klas orde, 2 extra Drie-voor Ploegen, 1 extra Potwiel Ploeg, 1 extra Zweedsche Ploeg, 1 extra Voermachine (bijkans nieuw), 1 Smidswinkel, compleet, bestaande uit Blaasbalg, Aambeeld, Hamers, Tangen, enz., enz., en wat verder ten dage der Verkooping zal worden aangeboden.

EINDELIJK:

100 Mudden fraai Koorn.

Een ieder die zich van waarlijk eerste klasse Ezels, zoowel als van andere als bovengenoemde Losse Goederen wenscht te voorzien wone deze Verkooping zeker bij.

Ververschingen zullen verschaft worden.

GABRIEL S. DE KOCK.

Caledon, 19 Feb. 1890.

W. H. F. Kleijn, Afslager.

Gouvernements Kennisgeving.

Hulponderwijzeres Benoodigd.

DE Ondergeteekende vraagt applicatiën voor eene Hulponderwijzeres voor de Gouvernementsschool te Wepener.

De Applicanten moeten overleggen Certificaten van Bekwaamheid, en Getuigschriften van goed Gedrag.

Bekwaamheid in Muziek en Handwerken zullen aanbevelingswaardig zijn.

Het Salaris aan de betrekking verbonden bedraagt £90 per jaar, met Vrije Woning en "Board."

Applicatiën moeten ingezonden worden vóór DONDERDAG, 3 April 1890, aan

H. A. FORSTERLING,
Voorz. der Sch. Com.

Wepener, 13 Feb. 1890.

Publieke Verkooping

VAN

Levende Have, Granen, Benoodigdheden, Meubelen, enz.,

TE KOEBERG.

In den Boedel van wijlen den heer THOMAS J. DREIJER.

DE Overledene zijne Plaats VRIJMANSFONTEIN, nabij Durbanville gelegen, voor zijn overlijden verkocht hebbende, zal de Ondergeteekende Executrice des Boedels, ter veiling doen brengen, ter plaatse

Op Dingsdag, 4 Maart,

2 Spannen uitmuntende Ezels, 8 Rij- en Trekpaarden en 8 Merries, 1 paar flinke Koetshengsten, 1 eerste klas Rij- en Trekpaard, 20 Aanteelbeesten, van keurig goed ras, de vermaarde Bul "Leon," 20 Zware Vette Slachtossen, 250 Schapen, juist voor het mes, 40 Zwijnen, enz., enz., 50 mudden Koorn, 50 mudden Garst.

De LOSSE GOEDEREN, Inter alia:—3 Wagens, 1 Kapkar, bijna nieuw, 1 Openkar op Veeren, 1 Schotsche- en 1 Waterkar, 5 Dubbele Voor Ransoms Ploegen, en 3 Howards Drie-Voor en 3 Braaklands Ploegen, Howards Braaklands Eggen, Land- en Zeilkribben, 2 Span Wagen-, 3 Span Achter- en 2 Paar Kar en 4 Span Ploegtuigen, 4 Span Zwingels en Kettings, Ladders, Zadels en Toomen, W. Richards, 2 Metford, Sneider en andere Rifles en 2 Dubbelloop Geweren, Zensen, Koornharpen, Zakken, Graanmaten, Vaten, enz., Graven, enz., Timmelaria, enz., enz.

De Meubelen behelzen de gewoon vereischten en verscheidenheid.

DANIA J. J. DREIJER.

J. J. Hofmeijr & Zoon, Afslagers.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

Kostbare Plaatsen,

TE KUILSRIVIER.

MEJ. W. LIEBETRAU, zich aan de Stad ter woon vestigende, zal doen verkoopen, op eerstgenoemde plaats,

Op Donderdag, e.k. (6 Maart.)

Hare Plaatsen *Vogelvlei*, met belendende Stukken Gronds, *Rietvlei* en *De Weide Grond*, nabij Casselsvleij en La Belle Allianch. De Gebouwen op de eerstgenoemde Plaatsen zijn genoegzaam en in goede orde. Water vindt men bijna overal. De Grond is vruchtbaar, zoowel voor Granen als allerlei Groenten. De Veeweiden en Rietvelden zijn uitgestrekt. Men kan hier een bestaan van alles maken.

Eenige Koeijen zullen tegelijk worden aangeboden.

J. J. HOFMEIJR & ZOON,
Afslagers.

Publieke Verkooping.

DE Ondergeteekenden behoorlijk gelast door den heer WILLEM JOHANNES LAUBSCHER, zullen voor zijne rekening

OP WOENSDAG,

12 MAART AANST.,

Aan zijne woning ten Dorpe RIEBEEKSKASTEEL, publiek verkoopen, de ondervolgende LEVENDE HAVE, LOSSE GOEDEREN, enz., als

LEVENDE HAVE:

20 Beesten, 7 Paarden, 3 Ezels, 15 Varkens.

LOSSE GOEDEREN:

1 Wagen, 1 Open Kar op Veeren, 2 Drie-Voor Ploegen, 2 Dubbele-Voor Ploegen, 2 Enkele-Voor Ploegen, 1 lot Planken Kribben, 1 Rol Blok, Boerderijgereedschap, enz.

ALSOOK:

Een hoeveelheid Negotiewaren, en wat verder zal worden aangeboden.

W. J. LAUBSCHER.

Vendu-kantoor, Malmesbury,
25 Februarij 1890.
J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

MONTAGU.

G. P. VAN ZIJL,

Vendu-Afslager, Algemeen- en Weis Agent.

(GEVESTIGD SEDERT 1876.

Kantoor: W. P. Baak Gebouwen.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

HUISRAAD,

TE

MONTPELLIER,

DISTRIKT TULBAGH.

DE Ondergeteekende behoorlijk gelast door den heer JACOB DAVID THERON, Executeur Testamentair in den Boedel van wijlen MARTHA JACOBA DE CLERK, zal op bovengemelde Plaats van den heer H. F. THERON, publiek doen verkoopen,

Op Woensdag, 12 Maart 1890,

TEN 10 URE V.M.,

De volgende GOEDEREN, teweten:

3 Ledikanten, 1 Katel, 1 Ronde Tafel, 4 Theetafels, 2 Aanzettafels, 1 Rusttank, 21 Stoelen, 1 Kabinet, 1 Kleederkast, 2 Veerbedden, 1 Matras, 2 Groote Kisten met Deksels, 3 Hang Spiegels, 1 Karn, 2 Taartpannen, 1 Boterbak, Schalen en Gewigten, 1 Gieter, Emmers en Balies, Komforen, Ketels, Blikkommen, 3 Gelooide Knapzakken, 4 Aarde Potten, 1 Huisleer, Kookpotten, Messen, Vorken, Lepels, Theegoed, Borden, Schotels, 3 Zilveren Koekbakken, 4 Saus Potjes, 4 Karafjes, 1 Doz. Kelkjes, 1 Doz. Glazen, 2 Komfijtpotten, 2 Koffiekannen, 2 Lampetkommen met Bekers, 1 Doz. Kommetjes, 1 Doz. Graat Borden, 2 Soepkommen, Kandelaren, Blakers, enz., enz., en wat verder zal aangeboden worden.

Bovengemelde Goederen zijn allen van de beste kwaliteit en in extra orde.

HENRY FAGAN, Jr.

Tulbagh, 22 Feb. 1890.

B. J. DE VAAL, Afslager.

Guano! Guano! Guano!

Groote vermindering in Prijzen.

DE Ondergeteekenden wenschen hunne Klanten, Buitenvrienden en anderen te berigten dat zij in voorraad hebben en nog dagelijks landen, de beste qualiteiten Guano, die zij ten hoogste kunnen aanbevelen, en gedetermineerd zijnde tegen zulke verminderde prijzen te verkoopen, dat een ieder nu in staat zal wezen groote kwantiteiten met den aanstaanden Ploegtijd in den Grond te brengen.

Komt ziet en overtuigt u zelven.

GEBROEDERS STEPHAN,

Guano Departement,
42 Waterkantstraat, Kaapstad.

Onderwijzer Benoodigd.

DE Ondergeteekende wenscht gaarne Applicaties te ontvangen vóór of op 12 Maart eerstk. van bevoegde personen voor de betrekking van Onderwijzer in de Derde Klas Publieke School te Halfmanshof, District Tulbagh. Applicaties moeten vergezeld gaan van de noodige getuigschriften van bekwaamheid, en ook van goedzedelijk gedrag van leeraren en anderen. Het Matriculatie examen gemaakt te hebben zal eene aanbeveling zijn. Salaris £120 per jaar met eene kleine woning. Werkzaamheden te beginnen na de Paaschvacantie.

J. A. BUCHNER.

Tulbagh, 10 Feb. 1890.

Onder Begunstiging van Zijn Hoog Ed. den Staats-President S. J. P. KRUGER en Generaal N. J. SMIT.

IN RUTTER'S *Inner* Zadel zijn al de goede hoedanigheden van die van Orighton en de andere der Beste Koloniale makers vereenigd. Er wordt speciale aandacht besteed aan en studie gemaakt van het gemak van Paard en Ruiter. Probeer den nieuwen Veersetel met gemelastiek en toegerust met een patente Stijgbeugelstand, nu zoo zeer op prijs gesteld. Zadels van iedere soort op order gemaakt en bekleed. Reparatiën redelijk.

ALSOOK

Prachtige Stellen Tuig, met Zilver en Koper Beslag, met de hand Genaaid en tegen lage prijzen.

Zend om Prijslijst.

A. T. RUTTER,

24 Darlingstraat, Kaapstad.

GETIJTABEL VOOR TAFELBAAI

FEBRUARIJ 1890.

MAANSVERANDERINGEN.

Volle Maan, 5 Feb., 2.27 v.m. | Nieuwe Maan, 19 Feb., 11.42 v.m.
Laatste Kw., 12 Feb., 3.5 a.m. | Eerste Kw., 26 Feb., 3.20 a.m.

DATUM.	HOOG WATER. V.M.	HOOG WATER. N.M.	LAAG WATER. V.M.	LAAG WATER. N.M.
	u m	u m	u m	u m
1 Zaturdag	0 11	0 34	6 23	6 45
2 Zondag	0 55	1 15	7 5	7 25
3 Maandag	1 34	1 52	7 43	8 1
4 Dingsdag	2 10	2 27	8 19	8 36
5 Woensdag	2 44	3 59	8 52	9 1
6 Donderdag	3 16	3 31	9 24	9 36
7 Vrijdag	3 47	4 2	9 55	10 18
8 Zaturdag	4 18	4 35	10 27	10 49
9 Zondag	4 51	5 7	10 59	11 10
10 Maandag	5 26	5 46	11 36	11 53
11 Dingsdag	6 8	6 35	— —	0 27
12 Woensdag	7 4	7 39	0 59	1 27
13 Donderdag	8 20	9 9	2 0	2 42
14 Vrijdag	9 56	10 42	3 33	4 12
15 Zaturdag	11 23	11 59	5 3	5 45
16 Zondag	— —	0 28	6 15	6 49
17 Maandag	0 56	1 21	7 9	7 33
18 Dingsdag	1 45	2 8	7 57	8 18
19 Woensdag	2 28	2 48	8 38	8 58
20 Donderdag	3 8	3 27	9 18	9 36
21 Vrijdag	3 45	4 2	9 54	10 12
22 Zaturdag	4 21	4 39	10 30	10 48
23 Zondag	4 57	5 16	11 7	11 26
24 Maandag	5 36	5 58	11 47	— —
25 Dingsdag	6 22	6 50	0 10	0 36
26 Woensdag	7 22	7 58	1 6	1 40
27 Donderdag	8 37	8 20	2 18	2 59
28 Vrijdag	10 2	10 41	3 41	4 22

VROEGEMARKT.

Van 26 Feb.

	£	s.	d.	£	s.	d.
Aardappelen, per mud	0	16	10	— 0	17	1
Appelen, per 100 ...	0	0	8	— 0	3	8
Beet, per bos ...	0	0	1	— 0	0	1
Druiven, per mand ...	0	1	3	— 0	1	7
Eijeren, per 100 ...	0	9	1	— 0	12	2
Eenden, per stuk ...	0	1	10	— 0	1	10
Granaatappelen, p 100 ...	0	3	2	— 0	3	2
Havergerven, per 100 lb.	0	3	11	— 0	4	11
Kool, per stuk ...	0	0	1	— 0	0	1½
Peren, per 100 ...	0	1	1	— 0	1	6
Persiken, per 100 ...	0	0	2	— 0	2	6
Spaanschepel, p. stuk ...	0	0	0½	— 0	0	2½
Tomaties ...	0	0	9	— 0	2	6
Uijen, per mud ...	0	3	0	— 0	7	6
Watermeloenen ...	0	0	1½	— 0	0	7

44 Wagens en 20 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 26 Feb.

	£	s.	d.	£	s.	d.
Aardappelen, per mud ...	0	15	0	— 0	17	0
Appelen, per 100 ...	0	1	10	— 0	5	0
Boter, per lb. ...	0	1	4	— 0	1	7½
Boonen, per mud ...	2	0	0	— 2	0	0
Druiven, per mand ...	0	2	0	— 0	3	8
Eijeren, per 100 ...	0	11	0	— 0	12	10
Eenden, per stuk ...	0	1	4	— 0	1	9
Groene Mielies, per 100 ...	0	3	1	— 0	3	8
Groene Boonen, per mud ...	0	8	4	— 0	8	4
Ganzen, per stuk ...	0	2	4	— 0	2	6
Hoenders ...	0	1	1	— 0	2	6½
Kweeperen, per 100 ...	0	1	1	— 0	3	3
Komkommers, per 100 ...	0	1	0	— 0	2	0
Peren, per 100 ...	0	1	1	— 0	8	0
Patatas, per mud ...	0	5	0	— 0	5	8
Persiken, per 100 ...	0	1	3	— 0	18	6
Tomaties, per 100 ...	0	0	8	— 0	1	6
Uijen, per mud ...	0	5	0	— 0	6	0
Vijgen, per 100 ...	0	0	7	— 0	2	1
Watermeloen, per stuk ...	0	0	2	— 0	1	4

VERKOOPINGEN.

FEBRUARIJ.

27.—Roodewal, Ashton, Bokken, Ooijen en Ossen, van de heeren P. G. Conradie en G. D. Stemmet,—G. P. van Zijl, Afslager.

27.—Klapmuts Statie, Paarden en Ezels, van den heer D. J. Schwartz,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

28.—Populierbosch, nabij Kalabaskraal Statie, afdeeling Malmesbury, Levende Have, Losse Goederen, Boerderijgereedschap, enz., van S. J. H. Mostert,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

28.—Populierbosch, nabij Kalbaskraal Statie, Afdeeling Malmesbury, Vastgoed,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

28.—Knolle Fontein, Levende Have, Boerderijgereedschap, enz., van den heer A. J. B. van Niekerk,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

MAART.

3.—Klapmuts Statie, Ezels en Paarden, van J. Adams,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

4.—Koeberg, Levende Have, Boerderijgereedschap, Losse Goederen, enz., in den boedel van wijlen den heer T. F. Dreyer,—J. J. Hofmeijr & Zoon, Afslagers.

4.—Klapmuts Statie, Paarden, van H. J. van der Spuy, Sr.zoon,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

4.—Schaapplaats, distrikt Malmesbury, Levende Have en Losse Goederen, van mej. H. Albertijn,—J. C. Stephan, Afslager.

5.—Nooitgedacht, aan de Koebergen, Levende Have, Losse Goederen, enz., van den heer M. A. de Kock,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

5.—Klapmuts Statie, Paarden en Ezels, van den heer J. A. Bester,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

6.—Kuilsrivier, Vastgoed, van mej. W. Liebetrau,—J. J. Hofmeijr & Zoon, Afslagers.

7.—Weltevreden, Levende Have, Boerderijgereedschap, Losse Goederen, enz., van den heer G. S. de Kock, W. H. F. Kleijn, Afslager.

7.—Vleeschbank, Hermon Statie, Paarden en Ezels, van den heer J. G. Gertenbach,—B. J. de Vaal, Afslager.

7.—Spengler's Drift, nabij Klipheuvel Statie, Levende Have, Losse Goederen, Boerderijgereedschap, enz., van den heer H. H. Myburgh,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

7.—Kleinfontein, Clanwilliam, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, enz., in de insolvente boedels van H. van Zijl en W. Theron van Zijl,—Chas. M. Fryer, Afslager.

8.—Tijgerkloof, afdeeling Caledon, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, enz., van C. J. N. Dempers,—H. J. Dempers, Afslager.

11.—Bartholomeus Klip, Achter Groenberg, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, Boerderijgereedschap, enz., van B. G. du Plessis,—M. L. Smith & Co., Afslagers.

11.—Joostenberg, nabij Klapmuts Statie, Levende Have, Boerderijgereedschap, Graan, enz., van J. G. F. van Niekerk,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

11.—Anijskop, nabij Moorreesburg, Levende Have, Losse Goederen, Huisraad, enz., van J. J. Mostert,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

12.—Riebeeksklasteel, Levende Have, Losse Goederen, Negotiewaren, enz., van den heer W. J. Laubscher,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

12.—Montpellier, distrikt Tulbagh, Huisraad, enz., van den heer J. D. Theron,—B. J. de Vaal, Afslager.

13.—Zandfontein, afdeeling Malmesbury, Levende Have, Losse Goederen, Granen, Huisraad, enz., van den heer M. A. Lambrechts, Sr.,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

14.—Schoenmakersfontein, gelegen aan de Pergrivier, afdeeling Malmesbury, Levende Have, Losse Goederen, Granen, enz., van den heer N. J. Basson,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

14.—Groenberg, nabij Wellington, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, enz., van den heer P. P. Jacobs,—J. Fred. Pentz & Co., Afslagers.

18.—Hartebeesfontein, nabij Malmesbury, Levende Have, Graan, Losse Goederen, enz., van A. J. van der Westhuijzen,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

19.—Constantia, nabij Moorreesburg, Levende Have, Losse Goederen, Granen, enz., van den heer A. C. Koch, Sr., J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

20.—Swelengift, aan de Koebergen, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, Granen, Huisraad, enz., van den heer P. H. van Sittert,—J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

—Klapmuts Statie, Ezels, van D. F. de Villiers,—J. S. Marais & Co. Afslagers.

VOOR VERKOUDHEDEN, HOEST, Longpijnontsteking, Zeere Keel, Griep en Aanvangende Tering, haalt geene remedie bij

Ayer's Kersen Borstmiddel.

Het is lang het populairste pijnstillende slijmafdrijvend middel der Artsenijmengkunde geweest en wordt overal door de Faculteit goedgekeurd en aanbevolen. Het verzacht de ontstoken weefsels, breekt de slijm op, bedaart de hoest en noopt tot rust. Als eene huismedicijn bekleedt **Ayer's Kersen Borstmiddel**

Den Voorrang.

Het is onwaardeerbaar voor de verlichting van kroep, kinkhoest, zeere keel en al de longaandoeningen waaraan de jeugd onderhevig is. Geen huisgezin is geheel veilig zonder Ayer's Kersen Borstmiddel.

GEPREPAREERD DOOR

Dr. J. C. AYER & CO., Lowell, Mass., U. S. A.

Verkrijgbaar bij Drogisten en Medicijnhandelaars.

De Zuid-Afrikaan.

DONDERDAG, 27 FEBRUARIJ 1890.

SPREKEN IN HET PUBLIEK.

EVEN als vroeger de Voorzitter van ons Hoogerhuis, Sir J. H. de Villiers, zoo heeft thans die van ons Lagerhuis, Sir D. Tennant, ten gerieve der Studenten Debatvereeniging een lezing gehouden over een populair en praktisch onderwerp. Beide sprekers deden aan hun onderwerpen volkomen regt, maar het treft ons dat wij in zeker opzigt dezelfde strekking in hun voordragten vinden. Sir J. H. de Villiers sprak over de keus van een beroep; Sir D. Tennant over spreken in het publiek. Dat nu de eene het predikambt, de andere de kanselwelsprekendheid slechts met een woord vermelde, als zaken die buiten hun bestek lagen, dat is natuurlijk genoeg; en slechts dit willen wij hieromtrent opmerken dat de spreker die Maandag ll. het woord voerde, ons toeschijnt een kontrast tusschen de Middeleeuwsche Kerk en de Kerkgenootschappen van thans te schetsen dat jegens eerstgenoemde Kerk niet billijk is. Waarlijk, mannen als St. Bernard en andere kruispredikers verzaakten geenszins hun zending als opregte strijders voor het Christendom, al vatten zij, door de kracht der omstandigheden gedrongen, die zending anders op dan de groote kerkelijke lichten van onzen tijd. Daarentegen willen wij de aandacht onzer lezers op het feit vestigen dat toen onze Hoofdregter het door hem zelven gekozen beroep, de Balie, schetste, hij het liet voorkomen als of de ware advokaat zoowat al de edelste eigenschappen der menschheid in zich moest vereenigen, en dat thans Sir D. Tennant insgelijks in zijn publieken spreker zoo velerlei kennis en studie en oefening wil vereenigd zien dat men niet weet waar ze te vinden. Ons voornemen is het intusschen niet zijn rede te kritiseren. Welligt is het, jongelingen toesprekende, geen kwaad plan om hooge eischen te stellen aan wie een loopbaan kiest waarin het van belang is een goed publiek spreker te zijn. Veeleer willen wij, naar aanleiding van hetgeen Sir D. Tennant gesproken heeft, het onze zeggen over het spreken in het publiek dat wij hier in de Kaapkolonie en bepaaldelijk ter plaatse gevonden hebben waar het Sir David's ambtspligt is orde en wet te handhaven.

Het spreekt van zelf dat de lezer zijn voorbeelden meest uit den vreemde nam, en slechts een enkel redenaar van het Kaapsche Parlement, den lang ontslapen William Porter, met name noemde. Wij herinneren ons hoe, in een Parlement waar het in die dagen niet aan welbespraktheid ontbrak, die journalisten die het Engelsche Parlement kenden, verklaarden dat de heer Porter de eenige Kaapsche politieke redenaar was die daar voor welsprekend zou gegolden hebben. Wel sprekend *was* hij, al had hij, als iedereen, zijn gebreken: al was zijn voordragt somtijds zoo dat men zich afvroeg wat *Punch* van hem zou kunnen maken als hij hier en niet in Londen verscheen, en al hoorde men zelden een rede van hem waar niet zeker gezegde van Sir Anthony Absolute, in Sheridan's Rivals, in werd aangehaald. Ons scheen het echter dikwijls dat hij niet slaagde om op het Parlement den regten indruk te maken; en men weet hoe spoedig men hier het vreemde verschijnsel zag dat van Rijkswege benoemde Ministers der Kroon, hij zelf en de heer Rawson, invoering van Verantwoordelijk Bestuur voorstonden, en hoe lang het duurde eer de meerderheid hier aanwilde. Den nog levenden spreker dien Sir David met hem vergeleek meenen wij te kennen, en het zou ons niet verwonderen zoo hij dezelfde was die gezegd werd het voorbeeld van Demosthenes gevolgd te hebben. Wij zullen hem niet noemen, maar wij gelooven dat iedereen erkennen zal dat de heer Merriman niet de man in kwestie kan zijn. Nu is ongetwijfeld de heer Merriman de schitterendste spreker van het Huis. Nog heugt het ons hoe, nadat hij in de zitting van 1880 een prachtige rede had afgestoken, een schrander en geletterd uitlander ons zijn verbazing te kennen gaf dat men zulk een talent aan de Kaap vond; en toen hij onlangs, bij gelegenheid van Sir Frederick Young's voordragt in het "Royal Colonial Institute", te Londen het woord voerde, schijnt de verbazing niet minder te zijn geweest. Vergelijkt men nu den heer Merriman als spreker met Sir Gordon Sprigg, die hier, als Minister en als lid der Oppositie, menig een triomf door zijn toespraken heeft behaald, dan zal men tusschen hen een groot onderscheid waarnemen. Beiden hebben dit gemeen dat zij in den regel beslagen ten ijs komen en op de hoogte der zaak zijn die zij bespreken willen; maar bij Sir Gordon Sprigg treft het zijn hoorders dat hij staatsman is en de inzigten van een staatsman in uitstekende taal uiteenzet, terwijl de kracht van den heer Merriman veeleer zit in de schitterende wijze waarop hij zijn onderwerp toelicht en zijn gevoelen verdedigt, en in de vaardigheid waarmede hij elk woord wat er valt in het voordeel van zijn zaak weet te bezigen. Maar vindt men nu bij een hunner wat Sir David Tennant verlangt? Wenden zij zich, om hun denkbeelden duidelijk te maken, naar den schat hunner belezenheid? Maken zij van hun kennis gebruik om met verrassende beelden en uitdrukkingen voor den dag te komen? Ziet men hen die bloemen strooijen die de redenaar naast argumenten en beelden bij de hand moet hebben? Wij hebben er nooit iets van gemerkt, en wij gelooven dat als zij deden zoo als de Kaapsche redenaar thans geraden wordt te doen, hun toespraken vrij wat minder effekt zouden maken.

Ons heeft het altijd toegeschenen dat men in ons Kaapsche Parlement naar sprekers luistert die, in plaats van net maar te praten om ook een duit in het zakje te leggen en bij hun kiezers niet voor stom door te gaan, tegelijk weten wat zij willen en waarom zij het woord voeren, en die tevens om hun persoonlijk karakter hoog staan aangeschreven. Wij kennen sprekers die een slechten indruk maken omdat hun voordragt saai of hinderlijk is, maar in verreweg de meeste gevallen in die saaiheid en hinderlijkheid ook aan hun persoonlijkheid eigen. Wij zouden parlementsleden kunnen noemen die evenmin geletterd als welsprekend zijn, maar naar wie iedereen luistert als zij opstaan, omdat men weet dat zij niet zouden spreken als zij niet iets goeds te zeggen hadden, en dat zij hetgeen zij zeggen zoo uitdrukken dat men hen begrijpt. Het zou een geluk zijn als saaije en hinderlijke parlementsleden, en zij die praten al hebben zij niets te zeggen, zwegen of uit het Parlement raakten; maar dat laat zich zoo ligt niet bewerken. Weet men echter dit kwaad eenigszins te beperken, dan zien wij niet in dat men er hier bij winnen zou als spreken in het publiek tot een kunst werd gemaakt die men aanleert. Demosthenes, wiens taal zich steeds door groote eenvoudigheid kenmerkt, spreekt ergens van een komenden oorlog als van een wolk. Met hem wordt Burke, die eenmaal van diezelfde overdragtelijke spreekwijze gebruik maakte, in dier voege vergeleken dat men er op wijst hoe de Griek slechts het beeld gebruikte, terwijl zijn navolger het op prachtige wijze uitwerkte; maar per slot van rekening, naar Demosthenes werd geluisterd en naar Burke, met al zijn talent, heel dikwijls niet. Teregt wees Sir David Tennant op de groote toekomst die Zuid Afrika te gemoet gaat; maar willen de Zuid Afrikaansche Kolonisten tot het verwezenlijken dier toekomst meêwerken, dan zal het hen meer helpen als zij bedenken wat zij willen en kunnen tot stand brengen in het belang van de zaak die voor hen de goede moet zijn, dan als zij zich aan alle mogelijke studiën wagen, en zoo zich verwarren in allerlei wijsgeerige bespiegelingen omtrent zedelijkheid en wat dies meer zij. "Laat ze zijn zoo als ze zijn of laat ze niet zijn," zeide een Generaal der Jesuiten op een tijd dat de vraag moest beslist worden of men de orde opheffen of hervormen zou. Wij gevoelen ons geneigd om haast hetzelfde van onze parlementaire redenaars te zeggen, en al achten wij Debatsvereenigingen uiterst nuttig, dan zien wij toch geen nut in een algemeenen toeleg onder onze jongelingschap om zich kennis van allerlei soort te verwerven met het doel om, als publieke sprekers, ze aan den man te brengen, in plaats van die kennis die voor elk hunner het aanlokkelijkst is, om haar zelve en tevens tot eigen ontwikkeling op te doen.

Ter Gedachtenis.

HET is met groote smart dat wij het overlijden moeten melden van den heer Phil. A. Mijburgh, M.L.A. voor Stellenbosch. Schijnbaar een sterk man leed hij in waarheid aan een hartkwaal, die zijn leven zeer ligt in gevaar kon brengen, en zij die hem het best kenden waren dan ook altijd bevreesd dat een sterke ontroering gevaarlijk voor hem zou kunnen zijn. Het blijkt intusschen dat de naaste oorzaak van zijn dood een aanval van griep was, die hem op 63 jarigen leeftijd heeft weggenomen. De heer Mijburgh was iemand die in het Huis niet dikwijls en nooit lang sprak, maar voor het bedrijf en het district dat hij vertegenwoordigde was hij een hoogst nuttig lid. Zelf, op de oude en beroemde plaats Elsenburg, een uitstekend wijnboer, wien gedurig op Tentoonstellingen prijzen ten deel vielen, stelde hij in het Huis zich altijd op den voorgrond als het belang der wijnboeren op het spel stond. Niemand toonde zich meer verstoord over den accijns, schoon tusschen hem en het Ministerie dat den accijns het eerst invoerde, steeds een naauwe verstandhouding is blijven bestaan. Hij was het die het eerste plan tot wijziging van den accijns voorstelde, om hem op den wijnbouw minder te doen drukken; hij ook stelde, ten behoeve van den wijnboer, in der tijd een schikking met Natal voor die het produkt van den wijnstok daar, dat van het suikerriet hier vrij zou doen invoeren. Zijn was het voorstel in het belang van den wijnbouw, dat het Ministerie Scanlen van de banken joeg. Waar het gold de zaak der Zuid Afrikaansche vrijheid, b.v. de verdediging der Koloniale grenzen door eigen krachten of de Transvaalsche kwestie, sprak en stemde hij, somtijds zelfs in tegenspraak met zijn naaste vrienden in het politieke, aan den Afrikaner kant, en in oude dagen had hij trouwens zelf in grensoorlogen als burger meêgevochten. Zijn gastvrijheid en minzaamheid verschafte hem in het Huis vele vrienden en geen geringen persoonlijken invloed, waar dan Stellenbosch, b.v. in de Spoorwegkwestie, voor zich nuttige gevolgen uit zag voortvloeijen. Zoowel de Afrikaner partij als het Ministerie Sprigg verliezen in hem een trouwen vriend, en wie met het Huis bekend is zal nog dikwijls zijn luide betuigingen van instemming met het gesprokene missen die de debatten plagten te verlevendigen.

'T EEN EN ANDER.

WAT hier namens den Hoogen Commissaris wordt aangekondigd omtrent het telegram door de Portugeesche Regering aan Consul Generaal Cohen, te Pretoria, gezonden, ten effekte dat Portugal geen regtsgebied in Mashonaland heeft, daarin is niets vervat wat hier te lande verwondering zal baren, en wij twijfelen of iemand zich de moeite en kosten zal getroosten om er bij onderzeesch telegram een berigt aan een Portugeesch blad over te zenden. Wij gelooven echter dat als thans het Portugeesche publiek de kennisgeving in kwestie voor oogen had, het Ministerie het niet prettig zou hebben, en welligt zelfs de monarchie gevaar zou loopen.

De heer McCombie heeft in der tijd kennis met den Kaapstadschen tronk gemaakt om een ongepaste en ligtzinnige paragraaf in de *Lantern*. Wa thans tot zijn inhechtenisneming te Johannesburg heeft geleid, dat weten wij slechts uit een telegram; maar zooveel meenen wij te mogen zeggen dat wie de Regering van een land waar hij vreemdeling is en zijn kost zoekt te winnen, voor een rooverbende uitmaakt, alle regt heeft om in de gelegenheid gesteld te worden een vergelijking tusschen het daar en het hier bestaande gevangenisstelsel te maken.

Wij wenschen Oost Londen geluk met het succes van zijn haven, en in zoo ver tevens de Kolonie als berigten zoo als die thans over de stoomboot *Strathendrick* ontvangen, stellig zullen bijdragen om de hinderpalen die de Bethulie verlenging welligt nog in den weg staan, te verwijderen. De overname van den Kowie Spoorweg, waar wij voor waren, is verleden jaar in het Parlement vooral ook daarom mislukt, omdat velen vreesden dat zij gevolgd zou worden door nieuwe plannen voor een haven waar toch niets van teregt zou komen. De Oost Londensche haven is er beter aan toe en begint thans algemeen als regt bruikbaar beschouwd te worden; en krijgt men de Bethulie lijn en de linie Indwe-Molteno-Middelburg Weg, dan is men, wat Oostelijke Spoorwegzaken betreft, hier een heel eind gevorderd in de moeijelijke taak om een schikking te treffen waar, zoo niet iedereen, dan toch de meerderheid meê genoegen kan nemen.

Het rapport van den Ed. heer Meurant, M.L.C., over zijn reis ten behoeve van den Spoorweg Mosselbaai-George-Oudtshoorn toont dat gemelde heer op zijn ouden dag nog heel wat voor het publiek belang over heeft, maar dit is ook alles. Dat Mosselbaai en George voor den Spoorweg zijn, dat zou men ook zonder zijn reis geweten hebben. Dat er te Oudtshoorn geen eenstemmigheid omtrent de Spoorwegkwestie heerscht, dat weet men ook, maar zooveel is zeker dat, zoo al in de stad nog enkelen voor de Mosselbaai linie zijn, de boerenbevolking meerendeels ten gunste der linie naar Klipplaat gestemd is. De mogelijkheid om de Knijsna voor Mosselbaai als uitgangspunt van den Spoorweg in de plaats te stellen wordt door den heer Meurant geheel uit het oog verloren; en terwijl wij erkennen dat Sir Gordon Sprigg zich over den Spoorweg dien de heer Meurant verlangt op eene wijze heeft uitgelaten die toont dat hij er voor is, zijn wij ten stelligste overtuigd dat er in het Parlement voor dien Spoorweg thans geen meerderheid zal gevonden worden.

President Kruger heeft, volgens een berigt in de *Transvaal Observer*, zijn Spoorweg-politiek niet veranderd, en gaat ook geen bezoek aan Johannesburg brengen. Dit laatste is, gelooven wij, volkomen waar; als de President naar Blignaut's Poort gaat, wat stellig het geval is, dan komt hij wel door Johannesburg en blijft er welligt een dag, maar men kan niet zeggen dat hij er een bezoek aan brengt. Wat zijn Spoorwegpolitiek betreft, die *kan* hij niet veranderen zonder den Volksraad, en die *zal* hij niet veranderen als de Z. A. Republiek niet de voordeelen bekomt die wel de Britsche Rijksregering haar gunt, maar niet Mackenzie en andere roervinken. Van goeder hand vernemen wij echter dat Z.H.Ed. volkomen bereid is om naar de wenschen der Kaapkolonie en der Rhodes Maatschappij te handelen, mits de zaken van Swazieland enz. behoorlijk geschikt worden; en wat de *Observer* betreft, lijkt het ons alles behalve gepast voor een de Regering bestrijdend blad om den President te willen uitpompen.

LANDBOUW-TENTOONSTELLING. — Heden te 12 uur 's middags wordt de Landbouw Tentoonstelling van de Kaapstadsche en Worcester Genootschappen hier ter stede geopend, om ook morgen open te blijven.

BENOEMD, tot assistent-Magistraat van Queenstown, is de heer Wm. Hare.

ALGEMENE VOLDOENING geeft het Rutter's Zadel met gom-elastieken veer-zetel toegerust, met een patente stijgbeugelstaaf.—*Zie Advertentie.*

BRANDZIEKTE.—In wijk 2 van afd. Wodehouse is op een vergadering van schapenboeren op 66 tegen 23 stemmen besloten de Wet op de Brandziekte niet in te voeren.

EEN BAZAAR zal plaats vinden in de "Metropolitan Hall" op Dingsdag en Woensdag, 4 en 5 Maart aanstaande tot hulp van de St. Stephens Kerk.

"ONZE BAVIAANSCHE VRIENDEN," zegt een Oostelijk tijdgenoot over "sports" schrijvende, "zijn weleerom de eerste in het veld." Worden hier ingesetenen van Baviaanskloof of onderdanen van het opperhoofd Adoons medebedoeld?

HET TAPENDORPSCHE STRAND is vol van kwallen (jelly fish), van 6 tot 14 duim in middellijn, en nooit heeft men er zooveel gezien. Ook in de zee zwemmen er vele, maar voor lieden die baden schijnen zij niet lastig te zijn.

DE BRANDSTICHTINGZAAK.—De zaak van Von Witt, beschuldigd van brandstichting, is Dingsdag op nieuw voor den Magistraat geweest, die ze tot heden acht dagen heeft uitgesteld, ten einde een ondersoek naar 's mans boeken mogt worden ingesteld.

DE BEGRAFENIS van wijlen den heer P. A. Mijburgh, in leven M.L.A. voor Stellenbosch, werd gisteren namiddag bijgewoond door drie Ministers (Sir Thomas Upington is ziek en kon dus niet gaan) en een aantal parlementsleden.

EEN ZEER ZELDZAAM SOORT VAN BOK, de nakou of waterkoedoe, die zijn verblijf houdt op de moerassige oevers van het meer Ngami, en ook geheel ingerigt is voor een leven in moerassen, is door den heer Nicolls hier gebragt om naar den Londensche Dierentuin versonden te worden, en bevindt zich thans op een plek aan Diepriver.

BIJEN.—Wegens de ruimte door ingezonden stukken over de kwestie der Bovenkerk gevorderd, moeten wij het voor heden bestemde vervolg van onze vertaling van Dr. Stroud's stuk over de bijen, tot ons volgend nommer aten blijven.

TE WELLINGTON heeft een openbare vergadering besloten om een Comité van 10 of 12 leden aan te stellen tot bestrijding der rookenschap, waartoe men de medewerking van het Gemeentebestuur en den dienst van een specialen diender denkt te bekomen.

OUDTSHOORN.—Aldaar heeft, volgens de *Courant*, een vreeselijke hagelbui in een deel van het district gewoed, waardoor de plaatsen Buffelsdrift, Waaikraal, een deel van Zeekoerivier en andere al haar veldgewas verloren hebben.

DE BOSCHBRAND van Maandag heeft groote verwoesting gesticht, en des avonds zag men nog een aanzienlijk gedeelte der bosschen aan de helling van Duivelsberg aan brand staan; maar toen later de wind ging liggen werd men hem meester.

WAARSCHUWING.—Wij verwijzen onze lezers en lezeressen, die van snuif gebruik maken naar onze advertentiekolommen, waar de heeren Otto Landsberg & Co. een wenk geven hoe zich te wachten voor het ontvangen van bottels vervalschte snuif, die voor hun beroemd fabricaat doorgaan.

DE MAHOMEDANEN der Kaapstad hebben zich tot den heer P. E. de Roubaix gewend met een verzoek om zijn best te willen doen dat de Imam die hier thans een Mahomedaansche school in het vroegere gebouw van den Effendi houdt, van den Sultan van Turkije een traktement als onderwijzer zal ontvangen, zoo als Achmat Effendi te Kimberley er reeds een trekt.

DORSCHMACHINES.—Over zekere dorschmachines, die in Saldanha Baai, blijkens een brief vandaar aan ons blad, veel voldoening hebben gegeven, wordt ons uit Kraalboschdam, dist. Malmesbury, geschreven dat zij elders in het district niet zoo goed hebben gewerkt, terwijl daaren tegen een dorschmachine van den heer R. Uys gezegd wordt uitstekend te beantwoorden.

WIE LIEGT?—Een brief met dit opschrift, op een ouderling der Ned. Gereformeerde Kerk in zeker Koloniaal dorp betrekking hebbende, kan niet geplaatst worden, op een vroeger vermelden grond, nl. dat als de man een openbaren leugen heeft verteld, men zich tot den Kerkenraad en niet tot een nieuwsblad wenden moet.

EEN GEDROGT.—Naar het Museum alhier is door den heer Durr een pasgeboren kalf gebragt dat een akelig gedrogt is, heel klein, met misvormden kop, waar een lange toug uithangt, een uithangenden buik, pooten van drie duim enz. Om kort te gaan, een van de akeligste monsters die je zien kunt, maar beoefenaars der gedrogtenkunde zullen er zeker veel belang in stellen.

PRAATJES.—Wij zien dat een Port Elizabethsch blad verzekerd heeft dat Kol. Schermbrucker zich finaal er toe verstaan heeft om het bestuur van zekere Maatschappij aan Witwatersrand te aanvaarden. Daar intusschen de Maatschappij nog niet bestaat, en men moeijelijk het bestuur van een niet bestaande Maatschappij kan voeren, meenen wij de juistheid van dit berigt te mogen betwijfelen.

I. D. BISME.—Een belangrijke vangst in verband met die van de andere I.D.B.'s die onlangs te Kimberley zijn opgepakt, is volgens een berigt in de *Cape Times* die van een zekere Harry Carter, een ex speurder die zijn bedrijf met dat van koffijhuishouder verwisseld maar zich uit de voeten gemaakt had om een stek die hij aan een vrouw had toegebragt. Hij is gevat aan dezen kant van Christiana, en men verwacht belangrijke mededeelingen van hem.

EEN ABDUCTIE ZAAK, waar een vader en zoon als beschuldigden voorkwamen, is voor den Magistraat van Beaufort West geweest. Het bleek dat het weggevoerde meisje, een blanke boerendochter uit de Gouph, reeds lang met den zoon in het geheim was verloofd geweest, en geheel vrijwillig was meegegaan; maar toch zijn de stukken naar den Proc. Generaal gezonden.

WORCESTER.—Een leelijk ongeluk heeft aldaar, volgens een berigt in de *Cape Times* plaats gehad. De heer Lategan, van Darling Brug, was door een schot van een kleurling gewond, en liet Drs. Esselen en Glaeser halen. Eer dezen echter kwamen brak een der leidsels van hun kar. Dr. Glaeser viel uit de kar en werd erg bezeerd. Dr. Esselen kreeg ook een zwaren schok, en beide doctoren zijn thans bedlegerig ten huize van hun patient.

WETTEN TOEGEPAST.—Van de Jagtwet van 1886 is de verbodsbepaling om te jagten van 16 Maart eerstkomende voor drie jaren in het district Mount Ayliff, Griqualand Oost (Xesibeland), voor alle soorten wild in werking gesteld. De afdeeling Cathcart is wegens roodwater dat er heerscht als besmette plaats onder de Wet op de Veeziekten, 1881, geproclameerd.

EEN VLEESCHMAATSCHAPPIJ. — Dingsdag is een vergadering gehouden van eenige heeren die een Vleescbmaatschappij willen opsigten, met een kapitaal in aandeelen van £5 elk. Als voorloopige Directie zijn gekozen de heeren G. D. Malan, J. C. Hofmeyr, P. F. Linderberg, C. Kingley en P. J. Bosman, en het vleesch hier ter stede is terstond van 5½ ou lap tot 5 gedaald.

TRANSVAALSCHE EXECUTEURSKAMER EN TRUSTMAATSCHAPPIJ.—Ons is het rapport dezer inrigting toegezonden, waaruit het blijkt dat de winsten in het jaar 1889 £11,180 hebben bedragen. Daarvan werd £7,000 bijgevoegd bij het Reserve-fonds, het fonds tot bescherming der uitdeelingen enz., £2 225 tot een uitdeeling van 150 p.c. bestemd, een interim uitdeeling van 50 p.c. ingesloten, en £1,020 tot bonussen aan beambten. De twee afgetreden leden der Directie zijn herkozen.

GAAT GIJ naar de Goudvelden? Neemt een grooten voorraad van Ormond's Groot Afrikaansch Geneesmiddel. Gij zult het onwaardeerbaar bevinden, als ter voorkoming en genezing van Koorts en andere Besmettelijke Koortsen en ongemakken, zooals Verhit Bloed, Onlesschbare Dorst, Vermoeidheid, en Zenuwachtige Uitputting. Het werkt als tooverij op kwalen in ons tropiesch klimaat. De natuur heeft voorzien in Afrikaansche Wortels voor de genezing van de Groote Afrikaansche ziekten.—*Adv.*

EEN OUDE KLEURLING, Jonas Grootboom, is voor den Magistraat van Graaff-Reinet geweest als beschuldigd van moord. Het bleek uit de getuigenissen dat een jonge en sterke kleurling eerst zijn vrouw, daarna zijn zwager en ten slotte gevangene was te lijf gegaan, omdat deze de mishandeling der vrouw niet kon aanzien, en dat ten slotte gevangene, na verscheiden malen uit zijn hut te zijn geworpen, hem een paar messteken toebragt die de oorzaak van zijn dood waren. De man, die door zijn baas zeer geprezen werd, is naar het Rond

wij begeerte moest men bestuderen, en tevens acht geven op de regelen der rhetorica, ten einde zijn denkbeelden evenzeer met bevallig-heid als met duidelijkheid uit te brengen. Te zwijgen, ook in gewone gesprekken moest er zij geleerd worden dat men keurige bewoordingen bezigde, want eerst dan boeide men de aandacht en twist men hen tot wie men spreekt te verzetten. Haastige en onbedachte woorden maakten dikwijls dat een spreker juist het tegendeel bewerkte van hetgeen hij voorhad. Zelfkennis en zelfoverwinning was vooral noodig, en slechts als men met kennis der zaken, met overtuiging en met ernst sprak kon men de tegenpralen behalen die ware welsprekendheid brengt. Spreker gaf daarna een korte schets van hetgeen men doen moest als men het publiek toesprak. Eerst moest men in zijn geest een schets maken van wat men zeggen en betogen wilde, maar de bewoordingen moest men uit den schat van argumenten, beelden en bloemen uit de menschelijke geest halen. Hierna noemde spreker aan Hetgeen Gladstone over John Bright, Macaulay over Pitt, Lord Lytton over Plunket gezegd hadden, zwam daarna op een man wiens welsprekendheid hier in de Kolonie gehoord was, en den heer Porter. Op hem waren de woorden van een gedicht toepasselijk waarin de ernstige staatsman, zoo als hij in het Parlement gezien was en dan het woord nam, geschetst was, en niet minder toepasselijk waren dezelfde woorden op een Koloniaal staatsman die ook zich het hooren Lange aanspraken vaken vervelend; overdrijving in gebaarden of woorden moest vermeden worden. De stem moest men oefenen om ze welklinkend en buigzaam te maken. Iets waar men zich vooral voor moest wachten was zich zoo op te winden dat men gekheden debiteerde, zoo als de parlementaire spreker alhier die in deze tijd, ten een Kaffermoorlog heette te dreigen, er wees hoe men in zulk een oorlog naar zijn huis zou komen en zijn vrouw en weduwe, en kinderen werzen vinden. Een redenaar moest zich zelven steeds meester blijven, en ook niet zich te dol stellen om een ander slaafs te volgen, maar integendeel zich op eigen manier uitspreken. "Ik ben," had een spreker in het Parlement gezegd, "de bouwmeester van mijn eigen fortuin." Dit was geen idel pogchen maar iedereen afhankelijkheid van zin, en de redenaar moest steeds te rade gaan met zijn eigen aanzien en in dien geest zijn welsprekendheid trachten te leiden. En toch was het een goede beschouwing om toespraken van groote redenaars te lezen, en zich zoo bekend te maken met groote gedachten en welsprekende taal. Leerden men in zulk een omgeving, dan gevoelde men zijn geest vlugger en opener worden; en wat de andere omgeving betrof die elkeen had, die er natuur, wie waren in dit opzigt er lieden aan toe aan de bewoners van het Kaapsche Schiereiland. Na uitgeweid te hebben over den invloed die het aanschouwen zeener grootsche natuur als de Kaapsche op den geest oefende, zeide spreker dat men verkeerd deed met een ontwikkeling des geestes te willen die zich niet naar buiten betegeden, en noemde hij een geletterde die steeds nieuwe kennis opdeed maar ze aan niemand meedeelde, een leeglooper die met karos magere koeijen kon verkeken worden. Het onderwerp wat hij thans behandelde was dat nu van het grootste gewigt, omdat men een tijd beleefde van groote ontwikkeling van het wereldeiland. Om het eene of de Kaapkolonie die ontwikkeling al dan niet zou bevorderen en leiden, stellig zou zij er bij winnen, en juist hier voor zou zij ook nieuwe plichten zich zien opleggen. Pope's woorden—"een weinig kennis is een gevaarlijke zaak,"—hieren ook thans hun waarheid behouden, en het werd zaak voor elkeen om zoo diep mogelijk uit de bronder kennis te drinken. Daar om aan een Debatvereeniging groot nut doen, en gelende men zich daar in het spreken, dan zouden, in de Kolonie en de Republieken, in elk bedrijf des levens zich heel wat gelegenheden voordoen waar men nut kon doen als men een goed spreker was. Persoonlijke eerzucht was iets groots, als men er zijn eer in zocht om groote doeleinden te bereiken, en zulke doeleinden had men voor zich.—De voorlezing, waarvan wij hier slechts den hoofdinhoud kunnen meedeelen, maakte een uitmuntenden indruk, en werd hertaaldelijk toegejuicht, waarna de verrigtingen met een hartelijke dankbetuiging gesloten werden.

HOOG GEREGTSHOF.

(Voor de drie Regters.)

DINGSDAG, 25 FEB. 1890.

KONINGIN *tegen* COULTHARD.

In deze zaak, een appel van een uitspraak van den Magistraat van Kokstad, die appellant bekend had omdat hij geen patent als handelaar had genomen, werd bij monde van den Hoofdregter het appel gewezen van de hand, op grond dat als appellant met meende het patent te moeten betalen, hij het onder protest had moeten nemen.

BRITANNIA GOUDMIJNMAATSCHAPPIJ *tegen* VOCKMONITZ.

Adv. Innes voor appellant; adv. Searle voor respondent. Een appel van een uitspraak van het Hooge Hof van Griqualand West. De Maatschappij had Yockmonitz in regten aangesproken om terugbetaling van twee sommen (£100 en £150) die hij bij een koop van effekten ontvangen had. Hij was, beette het, lid van de Directie der Maatschappij, en mogt dus bij een voor haar gedane koop geen commissie rekenen. Yockmonitz daarentegen beweerde maar als agent of makelaar voor de Maatschappij werkzaam te zijn geweest, en dus regt te hebben, om het geld te hebben, en het Hooge Hof had uitspraak ten zijnen gunste. De Hoofdregter wees, namens het Hof, ook dit appel van de hand, op grond dat er niets in de Akten van Oprigting der Maatschappij was gegeven om dat een lid der Directie verbood de Maatschappij als makelaar enz te dienen, en dat dit het geval zijnde, respondent even veel regt had om makelaarsloon als b.v. een advokaat die lid zijner Directie was, op betaling voor regtsadvies.

VAN DER MERWE EN ANDEREN *tegen* CURATOR VAN DE NOG BESTAANDE BOEDEL VAN LANGFORD.

Adv. Innes voor eischers; adv. Searle voor verweerder. Drie firma's alhier hadden met Langford, een molenaar te Ceres, een overeenkomst gesloten dat hij hun een aantal zakken meel op aangewezen tijden tegen zekere prijs zou leveren; maar voor de aflevering werd hij insolvent, en het meel werd dus niet geleverd. Daar nu sedert de meelprijzen gedrongen waren, wilden eischers het verschil in prijs als schuld in den boedel laten registreren, maar de Meester wilde dit niet, en het Hof verzocht hem hiertoe te dwingen, had zoast de zaak ten principale voor te brengen. Adv. Searle zeide, namens den curator, dat hij niet tegen vergoeding was, mits wat verlaagd, maar het Hof deed uitspraak ten gunste van eischers, en bepaalde verder dat de kosten der zaak als een schuld met voorrang tegen den boedel moesten rekenen.

SVENSON *tegen* HOLLAND.

Dit was een appel van een uitspraak in het Magistraatshof te P. Elizabeth. Eischer had een rekening voor werk tegen verweerder. De rekening bedroeg £35, maar £14 10s. was afgetrokken, en om nu de zaak in het Magistraatshof te lâten afdoen liet eischer 10s vallen ten einde de som tot £20 te verminderen om exceptie, ten effekte dat de schuld wer £35 bedroeg en dat de zaak dus niet binnen de bevoegdheid van den Magistraat was, was door dezen goedgekeurd; maar het Hof was van oordeel dat niet ging, en het appel werd toegewezen met kosten, wordende de zaak terugverwezen naar den Magistraat.

Hof verdaagd tot gisteren.

GISTEREN.

BESKRIJDERS WHITE *tegen* KOL. REGERING.

Deze zaak moest heden voorkomen, maar adv. Innes verzocht, namens den Proc. Generaal, die laatste zelf het pleidooi wilde voeren, maar ziek te bed lag, om uitstel. Adv. Innes had hier niet tegen, en de behandeling werd op Maandag gestelt.

JENNINGS *tegen* EXECUTEURS VAN VAN WIJK.

Adv. Innes en Searle voor eischer; adv. Schreiner en Molteno voor verweerders. Deze zaak betrof een rekening in een boedel. De heer en juffr. Van Wijk maakten in 1872 een gemeenschappelijk testament, waarbij de overledene en de kinderen erfgenamen werden, en waarbij elk der drie dochters een legaat van £100 kregen, mits dien verstande dat het geld aan den Meester zou worden toevertrouwd, en de overlevende de renten zou trekken zoolang de dochters minderjarig waren. In een codicil in 1877 gemaakt, werd aan een zoon £300 toegekend, die hem eerst na den dood van beide ouders zou worden uitbetaald, tenzij de overlevende een tweede huwelijk aanging, in welk geval het geld uit de portie van de overledene terstond moest worden uitgekeerd. In 1879 stierf de man; de vrouw bekwam brieven van administratie, en in 1881 kreeg zij op haar eigen naam overdragt van zekere erven in Clanwilliam, die aan haar man's moeder behoord hadden, en die zij zeide met eigen geld betaald te hebben. In plaats van de legaten aan den Meester te overhandigen, legde zij een verband van £600, het bedrag der legaten, op zekere erven, en tegelijk een van £300, ten gunste van eischer en in betaling van geleend geld, op twee der erven die zij met haar eigen geld zou gekocht hebben. Na haar dood werd nu door verweerders het verbonden goed verkocht, en wel het voor £600 verbondene voor £208 1s. en het voor £300 voor £180. Nu maakte eischer op laatstgemelde som aanspraak, maar verweerders wilden hem slechts een groote £94 uitkeeren, en de rest beziigen voor het afbetalen der legaten. Dat juffr. Van Wijk de aan eischer verbonden erven voor haar eigen geld gekocht had, dat was, volgens verweerders, onjuist; zij waren overgenomen om een verband af te betalen dat aan haar man behoord had. De eenige kwestie van feit waar men het over oneens was, betrof juist de vraag hoe juffr. Van Wijk aan de erven was gekomen. Nadat eenige getuigen gehoord waren, deed het Hol uitspraak ten gunste van eischer.

VAN NIEKERK *tegen* DE VILLIERS.

Adv. Juta verscheen voor klaagster: adv. Innes voor verweerder. Deze actie werd ingesteld door mej. Van Niekerk thans te Klerksdorp om eene rekening en verantwoording van een zekere som groot £240, die haar toekwam wegens een legaat aan haar vermaakt. Het pleit was dat er eene betaling had plaats gehad en dat de quitantie nu genomen was.

De heer De Villiers gaf getuigenis dat hij door de heeren De Villiers en Van de Wall van de Kaapstad £240 had ontvangen. Mej. Van Niekerk had hem gezegd, om £200 op het crediet van hare moeder te plaatsen en de balans aan haar zelf uit te betalen. Voor zeer hij het geld ontvangen had, had hij £5 aan hare moeder gegeven volgens haar verzoek. Later was het overige haar uitbetaald; waar voor de kwitantie thans in het Hof gegeven werd. Van af dien tijd waren verscheidene sommen aan de moeder uitbetaald en nu was zij in schuld bij getuige. In 1887 was mej. Van Niekerk getrouwd en in 1888 was zij te Richmond, doch nimmer had zij getuige aangeschreven, dan; in Mei 1889 kreeg getuige een aanschrijving van een procureur, waarop bij in Junij geantwoord had.

De volgende stap die door klaagster gedaan werd was tegen de heeren De Villiers en Van de Wall, van de Kaapstad.

P. S. Cilliers gaf daarop getuigenis dat hij was geëmployeerd bij den heer De Villiers. Hij was een broeder van klaagster: hij had haar de balans betaald. Ook hij had geld geërfd en dat aan inbetaald voor zijne moeder, en zoo had zij ook gedaan. Het bewijs dat nu in het Hof vertoond werd was het bewijs dat zij geteekend had. Nimmer had zij aanvraag gedaan toen zij te Richmond was voor eenig geld als zijnde schuldigd aan haar.

De heer Theron gaf getuigenis, dat hij tegenwoordig was geweest toen klaagster gezegd had dat £200 moest geplaatst worden op haars moeders crediet, en dat de balans haar moest worden uitbetaald.

De heer Rabe verklaarde dat klaagster in 1886 met hem gesproken had, dat zij hare papieren niet uit de handen van Cilliers zou krijgen. Hij vroeg haar daarop of zij niet toestemming gegeven had om de £200 aan hare moeder te geven, waarop zij antwoordde, dat hare moeder haar een verband zoude geven, doch nu wilde zij haar geld hebben.

Jongej. Cilliers gaf getuigenis, dat zij verscheidene malen gehoord had, dat klaagster gevraagd had om haar geld. Nooit had zij gehoord dat hare suster hare toestemming had gegeven om haar geld te gebruiken voor de schuld van hare moeder. Het bewijs thans in het Hof gelijkt op haar schrift.

Mej. Cilliers, moeder van klaagster gaf getuigenis dat zij niet wist dat hare dochter ooit £200 voor haar schuld had gegeven van hare erfenis, haar zoon, die bij den heer De Villiers was dood al hare zaken; op dien had zij in alles gerekend.

Na deze getuige was gehoord verdaagde het Hof tot heden.

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

De heer Gladstone en de Parnell-zaak.

Khama en Lo Bengula.

Ontvangen en gepubliceerd 25 Feb. 3 n.m.

LONDEN, 25 FEBR.—Het Huis der Gemeenten heeft het adres van antwoord op de Troonrede aangenomen. De heer Gladstone heeft kennis gegeven van een amendement op het voorstel van den Minister W. H. Smith over de Parnell Commissie, bij welk amendement zij die aansprakelijk zijn voor de valsche beschuldiging tegen de Iersche leden en vooral tegen den heer Parnell bestraft worden, en smart aan den dag wordt gelegd over het leed dat door die erge onbillijkheid hun berokkend is. Khama en Lo Bengula hebben geen aanspraken voorgelegd op het Shashi gebied, en de Britsche Politie handhaaft dus de onzijdigheid er van.

De gevangenen te Glengory.

Ontvangen en gepubliceerd 24 Feb., 8 n.m.

LONDEN, 24 FEBR.—Het overbrengen der gevangenen van Glengory naar Newbridge heeft geleid tot oproer in de straten. De politie deed herhaaldelijk aanvallen op het gepeupel, waarbij twintig lieden gekwetst werden. Ten slotte werden de straten door dragonders schoongeveegd.

Transvaalsche zaken in het Britsche Parlement.

Conferentie over de Arbeidskwestie.

Ontvangen en gepubliceerd 26 Febr. 3.30 v.m.

LONDEN, 26 FEBR.—De Minister W. H. Smith heeft in antwoord op een vraag in het Lagerhuis gezegd dat de Britsche suzereiniteit over de Transvaal onder de Conventie van 1884 aan Britsche ingesetenen in dat land volstrekt geen regt geeft op het stemregt. Baron De Worms heeft op een andere vraag geantwoord dat Sir H. Loch met de Transvaal aan het onderhandelen was over het opheffen van beperkingen der Indische handelaars. Bij de behandeling der Begrooting heeft de Regering alle inlichting omtrent Swaziland geweigerd. De Regering heeft Keizer Wilhelm's uitnoodiging tot een Conferentie over de Arbeidskwestie aangenomen.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

Cricket.

PORT ELIZABETH, 25 FEB.—Op een vergadering van cricketers is gisteren avond besloten dat de stad niet gereed is om £500 te betalen tot goedmaking van de kosten der Australische cricketers, maar wel aanbiedt om de netto opbrengst van eenig hier gespeeld cricketspel te overhandigen. Het algemeene gevoelen is dat Johannesburg aan de Australiërs een te groote som geboden en de voorgestelde waarborgen niet op billijken voet tusschen de verschillende steden verdeeld heeft.

Z. A. REPUBLIEK.

Koorts.

Weggespoeld.

Treurige toestanden.

LIJDENBURG, 24 FEB. — Nieuws van [het] Murchison [Gebergte] houdt in dat de koorts er nog steeds zeer erg blijft heerschen, en dat er verscheidene nieuwe sterfgevallen hebben plaats gehad. Een wagen met goederen voor den heer Freeman geladen is in Olifantsrivier weggespoeld, die zeer gezwollen was. Eenige kampen zijn bijna geheel zonder kost. De Regering maakt schikkingen voor het maken van een Pont.

De heer McCombie in het verdriet.

Een Makelaarsvereeniging.

JOHANNESBURG, 24 FEBR.—De heer McCombie, redacteur der *Transvaal Truth*, is heden in hechtenis genomen wegens het publiceren van een opruijend artikel in het laatste nommer van het blad, waar hij de Regering als een rooverbende kenmerkt. De Conferentie van Afgevaardigden die de raadzaamheid moet bespreken om een Z. A. Makelaarsvereeniging op te rigten, is hier heden geopend, en de voorgestelde regulaties zijn besproken.

De heer McCombie

President Kruger's bezoek aan Johannesburg.

JOHANNESBURG, 25 FEB.—De inhechtenisneming van den heer McCombie is niet geschied van Regeringswege om hoogverraad, maar op aanzoek van den heer Horak de Villiers wegens laster in geschrifte. Er loopt echter een gerucht dat de Regering in de zaak van een artikel in de *Transvaal Truth* stappen zal nemen. Er worden hier schikkingen gemaakt voor de ontvangst van President Kruger op 4 Maart, maar men verneemt zich onderling tegensprekende berigten uit Pretoria omtrent hetgeen de President den volke alhier denkt te verkondigen. Sommige berigten zeggen dat hij belangrijke hervormingen zal aankondigen; andere ontkennen dit ten stellige.

President Kruger's plannen.

PRETORIA, 25 FEB.—In een audientie aan een vertegenwoordiger van de *Transvaal Observer* verleend, heeft de President ontkend dat hij een verandering had gemaakt in zijn Spoorwegpolitiek, of van plan is een bezoek aan Johannesburg te brengen. Het berigt deed eenige dagen lang de ronde als gerucht, en werd eindelijk gepubliceerd in de *Press*, die algemeen als half-officiëel wordt beschouwd.

Engeland en Portugal.

PRETORIA, 25 FEB.—Een kennisgeving werd onlangs gepubliceerd in de nier uitgegeven bladen door den Portugeeschen Consul, tot waarschuwing van hen die aan het Bowler plan wilden deelnemen, dat Mashonaland onder Portugeesch regtsgebied was, en dat alle volkplantingen in het land onder Portugal zouden staan. De Britsche Agent te Pretoria heeft thans kennis gegeven dat Portugal er in heeft toegestemd om geen regtsgebied in Mashonaland te oefenen, dat binnen den kring van Britschen invloed ligt, en dat de Portugeesche Minister van Buitenlandsche Zaken aan de Britsche Regering kennis heeft gegeven dat een telegram te dien effekte aan den Consul in de Z. A. Republiek gezonden is. De Portugeesche Consul antwoordt hierop dat Portugal er in heeft toegestemd om zich te onthouden van elke daad die regtsgezag in Mashonaland inhoudt, maar dat de Portugeesche Regering zich uitdrukkelijk hare regten heeft voorbehouden.

Meer uitpomperij.

PRETORIA, 26 FEB.—Op nieuw is namens een blad aan den President een bezoek gebragt, en hij ontkent stellig wat er gezegd is over een verandering in zijn Spoorwegpolitiek en over zijn voornemen om de belastingen te verlagen. Hij bezoekt Johannesburg op 4 Maart op zijn reis naar Blignaut's Pont, waar hij den President van den Vrijstaat en den Hoogen Commissaris zal ontmoeten.

GEORGE VAN DER BILT.

Een zoon van den vermaarden millionnair treedt eerstdaags in het huwelijk met Mej. Mary Johnston. Hij moet een persoonlijk vermogen van 50 millioen gulden bezitten en is letterkundige—zeker een der rijksten van dat beroep.

Het Riversdalsche Spoorwegcomité.

Een vergadering van dit Comité heeft in den namiddag van Maandag 17 dezer plaats gehad. Aanwezig waren Ed. heer L. H. Meurant, M.L.C. (voorzitter) D. Versfeldt (secretaris), Eerw. W. G. Anderson,..... en de heeren Penny, B. Saaiman, C. P. A. Louwrens, J. Borcherds, H. M. du Preez, S. H. Fountain en M. Lipman.

De secretaris las een brief van het Middelburgsche Spoorwegcomité, waarin de ontvangst der besluiten van het Riversdalsche Comité over de Klipplaat lijn erkend en het plan beaamd werd. Ook werd een brief van den ass. Com. van Kroonlanden over de opmeting gelezen. Daarop las de Ed. heer Meurant zijn rapport voor over zijn bezoek aan Mosselbaai, Oudtshoorn en George, als door het Comité afgevaardigd. Het luidde als volgt:—

Ik verliet Riversdale op Maandag 3 ll., en kwam omstreeks 6 p. m. te Mosselbaai. De heer J. Mudie, voorzitter van het Mosselbaaische Spoorwegcomité, bragt mij terstond een bezoek, en men besloot om te 8 n. m. een vergadering van dit Comité te houden. Dit geschiedde, en een welbesochte vertegenwoordigende vergadering had op het gestelde uur onder voorsitterschap van den heer Mudie plaats.

Na eenige inleidende opmerkingen van den Voorzitter, werd ik versocht het woord te nemen. Ik deelde aan het Comité mede wat er te Riversdale, blijkens de resoluties die reeds aan den secretaris verzonden waren, gedaan was. Wij waren, zeide ik, het eens met Mosselbaai dat de Spoorweg der Z. W. districten van hunne en onze zeehaven, Mosselbaai, moest beginnen. Riversdale was bereid om de verlenging der linie Ashton-Swellendam en verder te laten wachten. Ik gaf opheldering omtrent de voorliefde van het Riversdalsche Comité voor een lijn van Mosselbaai naar Oudtshoorn en vandaar naar Klipplaat, daar zulk een lijn niet alleen de Graaff Reinetsche zou helpen, maar ook de Z. W. districten een lijn naar Bloemfontein en Kimberley zou geven. Toch verbonden wij ons niet om voor de Klipplaat lijn te stemmen, tenzij wij de lijn van Mosselbaai Noordwaarts erlangden, iets wat voor ons dan *sine qua non* was. Verscheiden vragen werden mij gesteld, te talrijk om hier te melden, die ik tot tevredenheid van het Comité beantwoordde. De hoofdinhoud kwam daarop neder dat ik moest trachten er voor te zorgen dat wij moesten trachten *vereenigd* te zijn voor het beginnen der Z. W. lijn met die van Mosselbaai over George naar Oudtshoorn, terwijl de verlenging van Oudtshoorn naar Beaufort West of naar Klipplaat een open kwestie tot later zou blijven, en tot wij zagen wat het plan was dat de Eerste Minister namens de Regering in de aanstaande zitting zou indienen. Deze insigten vonden bijval bij het Comité, en men besloot geen verdere stappen te nemen tot mijn terugkomst van Oudtshoorn.

Mosselbaai op Dingsdag 4 ll. v. m. verlatende reisde ik, na eenige mijlen langs de kust te hebben afgelegd, langs den weg naar Robinson's Pas (Ruitenbosch), op een vreeselijk warmste dagen die ik ooit beleefd heb, naar Oudtshoorn, waar ik des avonds te 7 ure, vrij beroerd, aankwam.

Daar men uit de nieuwsbladen het doel van mijn bezoek kende, waren een aantal heeren die belang stelden in de Z. W. Spoorwegkwestie, zoo vriendelijk mij een bezoek te brengen. Ik bevond spoedig dat er weinig kans was om thans in stad en district eenstemmigheid te bekomen, daar de bevolking zelve niet eenstemmig was. Toch besloot ik een poging te wagen. Op den volgenden morgen (Woensdag 5 ll.) bragt ik een bezoek aan het kantoor van het Stadbestuur, en hield ik een bijeenkomst met den Stadssecretaris, die ook secretaris is van het Oudtshoorn-sche Spoorwegcomité. Na het doel van mijn komst gemeld te hebben, vroeg ik den heer Blant of hij dien avond te 8 ure een vergadering van het Oudtshoornsche Comité kon beleggen. In het begin vond ik geen aanmoediging, want het heette dat geen kennis van mijn bezoek aan het Comité was gegeven, behalve in krantenberigten; dat de Voorzitter de vergadering niet bijwonen of, zoo ja, er geen deel aan nemen zou; dat een aantal buitenleden de vergadering niet konden bijwonen; dat er dien avond twee andere vergaderingen zouden gehouden worden, waar verscheiden stadsleden van het Comité aanwezig zouden zijn. Ten slotte zeide secretaris Blant dat hij een briefje aan den Voorzitter. den heer B. J. Keyter, M.L.A., zou schrijven, en mij in den namiddag van het resultaat kennis zou geven. In den namiddag was de heer Keyter zoo vriendelijk zelf mij een bezoek te bredgen, en hij herhaalde mij vrij wel hetzelfde wat de secretaris mij reeds verteld had, er bijvoegende dat hoewel hij in het beleggen eener openbare vergadering had toegestemd en zelf aanwezig zou zijn, hij zich niet bevoegd achtte om als Voorzitter van het Comité er deel aan te nemen. Een man met een klokje werd des namiddags in de stad rondgezonden, aankondigende dat een *openbare* vergadering dien avond te 8 ure op versoek (zoo zeide, meen ik, de kennisgeving) van den heer Meurant over Spoorwegzaken zou gehouden worden.

In den tusschentijd sprak ik met verscheiden invloedrijke bewoners der stad, en bevond dat onder hen heel wat verschil van gevoelen heerschte. Ik werd gewaar dat er geen vergadering van het Oudtshoornsche Spoorwegcomité of eenig Spoorwegcomité gehouden was sedert de laatste Parlementszitting; dat de leden voor het district hun kiesers niet ont moet hadden; om kort te gaan, dat er aan Spoorwegzaken niets gedaan was. De gevoelens waren zeer verschillend. Men zeide mij dat hoewel men erkende dat Mosselbaai, als de zeehaven der Z. W. districten, de regte plaats was om den Z. W. Spoorweg te beginnen, het veiliger zou zijn om met de linie Klipplaat-Oudtshoorn te beginnen, terwijl Mosselbaai wachtte, want dat, als wij er op aandrongen dat men te Mosselbaai moest beginnen wij het verliezen souden door de stemmen van Port Elizabeth en de Kaapstad, en dan zou Mosselbaai noch Oudtshoorn een lijn bekomen. Dan betoogde men dat de linie in secties moest worden aangelegd, waarvan die van Oudtshoorn naar Klipplaat de eerste moest zijn. Ook vroeg men mij of, als de sectie Mosselbaai-Oudtshoorn in het Parlement voorgesteld en verworpen werd, de door mij vertegenwoordigde districten voor de linie Klipplaat-Oudtshoorn stemmen souden. Ik zeide aan mijn bezoekers dat de Z. W. districten die ik in deze Spoorwegzaak vertegenwoordigde, districten die soowel digt bevolkt als produktief waren, ten stelligste op hun plan bepaald waren, en dat ik niet geloofde dat zij eenig Spoorwegplan zouden voorstaan dat *hun zeehaven* zou uitsluiten. Dit alles was natuurlijk on-officiëel geprast, maar het toonde hoe een deel der bevolking—hoe groot, dat weet ik niet,—over de zaak dacht.

De openbare vergadering had dienselfden avond plaats. Een vrij nauwkeurig rapport er van zal men in de *Oudtshoorn Courant* van 11 ll. vinden. Men zal uit dit rapport zien dat ik aanbood te blijven tot den volgenden avond, ten einde de buitenleden gelegenheid te geven om aanwezig te zijn; maar daar een tegenovergesteld besluit van den heer Lind met 15 stemmen tegen 9 (uit een vergadering van 5 à 60, want de rest bleef buiten stemming) aangenomen werd, was de zaak uit en ging men uiteen. Men zeide mij dat weldra een groote vergadering te Oudtshoorn zou worden gehouden.

In weerwil van mijn teleurstelling verliet ik Oudtshoorn op Donderdag 6 ll. te 3 n.m., zoo al een droeviger dan toch een wijser man dan vóór mijn komst. Ik was overtuigd dat het luchten der Spoorwegkwestie in elk geval goed zou doen, en ik koesterde, en koester nog, de hoop dat als Oudtshoorn de zaak kalm over denkt, het insien zal dat, na hetgeen Sir Gordon Sprigg in de laatstgehouden zitting gezegd zal hebben, het niet waarschijnlijk is dat de Regering zal toestemmen tot den aanleg van een Spoorweglinie die praktisch en stellig de produktieve distrikten bewesten Oudtshoorn, met een seehaven er bij zoo goed als eenige ten Oosten van Tafelbaai, tot verderf zal strekken.

Over Montagu Pas bereikte ik Vrijdag 7 dezer Georgestad. Ik had een bijeenkomst met het Spoorwegcomité van George op den telfden avond te 8 ure. Opkomst goed, maar Aartsdiaken Fogg was ongelukkig afwezig om zijn ambtspligten. Dr. Brown bekleedde den voorzitterstoel, daar de Voorzitter, de heer Truter, belet was te komen. Ik verhaalde het resultaat van mijn bezoek aan Oudtshoorn, en beantwoorde een aantal mij gestelde vragen tot voldoening van het Comité. De grootste eenstemmigheid heerschte, en ik behoef dit Comité naauwelijks te verzekeren dat Georgestad het met Mosselbaai en Riversdale ten volle eens is.

Eer ik op 3 ll. Riversdale verliet, kreeg ik een telegram om mij te verzoeken een Spoorvergadering bij te wonen die te Groot Brakrivier, de fraaije plaats der heeren Searle, op Zaturdag 8 dezer te 10 v.m. zou gehouden worden. Ik nam de uitnoodiging aan, en maakte de noodige schikkingen. Ongelukkig voor mijn reis vielen er op Vrijdag avond zware regens, die duurden tot Zaturdag morgen, zoodat ik belet werd George zoo vroeg te verlaten als ik gemeend had. Ik maakte echter gebruik van een tijdelijke verandering van het weder, en kwam op twaalf uur 's middags aan de plek der bijeenkomst. De vergadering was tot dus ver uitgesteld, om op mijn komst te wachten. In weerwil van het slechte weder was er een grootere opkomst dan ik verwacht had, en ik kan zeggen dat ik selden een openbare vergadering heb bijgewoond waar de verrigtingen in de Hollandsche taal plaats hadden, die zich door zulk een overtuiging in de toespraken, zulk een ernst bij de sprekers en zulk een eenstemmigheid bij de aanwezigen kenmerkte. Gij zult een rapport van de genomen besluiten in de *Mosselbaai Advertiser* van 11 ll., bepaaldelijk in het Hollandsch gedeelte van het blad, vinden.

Terstond na de vergadering verliet ik Groot Brakrivier om naar Mosselbaai te gaan. Te 8 n.m had ik weder een bijeenkomst met het Mosselbaaische Spoorwegcomité, waar ik aan meêdeelde wat te Oudtshoorn en te George had plaats gehad. Men keurde mijn handelwijze goed, en ik heb thans het genoegen om te kunnen rapporteren aan dit Comité dat Mosselbaai, in plaats van "bezwaar te veroorzaken" zoo als tegen de waarheid in door een Kaapstadsch nieuwsblad gemeld is dat Mosselbaai steeds is tegengegaan, erkend wordt door die Westelijke districten die ik bezocht heb, behalve door Oudtshoorn, de seehaven te zijn waar de Z. W Spoorweg begonnen moet worden. Oudtshoorn trouwens heeft geen gevoelen geuit, maar er heerscht verdeeldheid, en ik twijfel naauwelijks en hoop ernstiglijk dat het verstand der bevolking van zoo fraai een stad en district sal insien dat het haar belang is om sich aan ons aan te sluiten, en te begrijpen wat de beteekenis is van hetgeen Sir Gordon Sprigg onlangs op een vergadering te Oost Londen zeide: "inschikkelijkheid is de siel der staatsmanskunst; als je niet krijgen kunt wat je het liefst wilt, neem dan hetgeen het tweede beste is;" en verder, "als wij letten op de uitbreiding van den handel die thans in dit land plaats grijpt, en den marsch Noordwaarts in de rigting waar wij onse oogen op rigten, dan zouik u, heeren die belang hebt bij den handel van deze haven, willen vragen of gij niet gelooft dat er handel genoeg is voor al de havens die men hier in de Kolonie hebben kan. (luid gejuich), en of het, in plaats van te trachten om al den handel in goederen naar het binnenland te vereenigen binnen één haven, vanwaar het wel ligt onmogelijk zal zijn om den handel vrijen loop te laten, niet beter is om overal langs onse kusten, waar wij een baai of inham vinden, een andere haven te maken als dit mogelijk is, en zoo de belangen van het binnenland van dit land te behartigen. (Luide toejuichingen).

Edele gevoelens, die ik de vrijheid neem om aan zoo veel mogelijk aan de aandacht van mijn vriend den heer B. Keyter, M.L.A., van mijn ouden vriend den heer Adam de Smidt, M.L.A., en van de leden van het Oudtshoornsche Spoorwegcomité in alle vriendschap en goede trouw aan te bevelen. Die aanmerkingen van den Eersten Minister zullen, vertrouw ik, door een of meer van de straks genoem te achtenswaardige heeren gelezen en bij de groote Spoorwegvergadering (vooral in het Hollandsch), in het oog worden gehouden die, naar ik verneem, weldra te Oudtshoorn over deze hoogst belangrijke kwestie van den Spoorweg voor de Z. W. districten zal gehouden worden.

L. H. MEURANT, M.L.C.

Riversdale, 17 Feb. 1890."

Voorgesteld door Eerw. W. G. Anderson, gesecondeerd door den heer C. P. A. Louwrens, en besloten: "dat het Comité aan den heer Meurant toebrenge den dank van dit Comité voor den last dien hij op zich heeft genomen, en het knappe rapport dat hij heeft voorgelegd in verband met zijn bezoek aan de Spoorwegcomités van de door hem bezochte steden.

Besloten: Dat een openbare vergadering voor Spoorwegzaken op Zaturdag 1 Maart in het wolpakhuis zal gehouden worden, met kennisgeving aan Veldkornets en anderen.

Besloten: Dat een Conventie van vertegenwoordigers van de verschillende districten die belang hebben in den Spoorweg voor de Z. W. districten, gehouden worde op een tijd en plek die men later zal bepalen, en dat de secretaris aan de Comités van Swellendam, Mosselbaai, Oudtshoorn en George zal schrijven, om hunne gevoelens over de zaak, en over den tijd en de plek der vergadering, spoedig te vernemen.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN. INGEZONDEN STUKKEN KUNNEN NIET TERUGGEZONDEN WORDEN.—RED.]

DE KWESTIE DER BOVENKERK.

Kaapstad, 24 Feb. 1890.

Aan den Redacteur.

Ambtspligten hebben mij verhinderd eerder op den brief van Ouderling Marais te antwoorden.

Ik ga zijne inleiding stilswijgend voorbij, ook zijne insinuaties en gevolgtrekkingen, die de zaak in geschil geen voordeel aandoen, en slechts verbittering werken. De Br. Ouderling moest liever niet een voorbeeld geven, dat ook heel ligtelijk door anderen ten zijnen nadeele gevolgd kan worden.

Mijn doel is eenvoudig om Ouderling Marais terug te brengen tot de punten in geschil waarvan hij afgedwaald is.

I. DE BEVOEGDHEID AL DAN NIET VAN DE COMMISSIE VAN BESTUUR VOOR DE WIJK DER NIEUWE KERK, om met den Kerkenraad in onderhandeling te treden.

Deze Commissie achtte het haren pligt "eerbiediglijk" onder de aandacht des Eerw. Kerkenraads te brengen, dat Diaken De Wet inbreuk maakte op regten en voorregten aan mij verleend, waardoor aan velen in de gemeente stoornis was veroorzaakt, en welke daad berekend was om nog grooter stoornis te verwekken; waarom zij den Kerkenraad "beleefdelijk" versocht stappen te nemen ten einde verdere onaangenaamheden te voorkomen.

Daarop heeft de Kerkenraad geantwoord, dat die Commissie van Bestuur niet door hem maar door mij is benoemd, en gevolgelijk voor hare handelingen aan mij verantwoordelijk is; dat de Kerkenraad, vooral om de houding door de Commissie tegenover hem aangenomen en vervat in haren brief, haar schrijven slechts voor notificatie kon aannemen. De voorzitter verklaarde dat dit beteekenen moest "dat de Kerkenraad de Commissie niet officiëel erkende." Geen enkel woord is sooverr ik weet door den voorzitter gesproken om dien indruk weg te nemen, noch vóór noch na de stemming.

De vraag is dus, natuurlijk: Is de Commissie van Bestuur een ligchaam bevoegd om het gedrag van Diaken De Wet onder de aandacht des Kerkenraads te brengen? Is zij vroeger door den Kerkenraad erkend? Heeft zij zich op zulk eene wijze tegenover den Kerkenraad in haar schrijven uitgedrukt, om de beleediging haar aangedaan te regtvaardigen?

Wat de laatste vraag betreft, zal men zijn antwoord moeten uitstellen, totdat Ouderling Marais de groote zonde der Commissie in haar schrijven begaan, zal aangetoond hebben. Doch tegenover de andere twee vragen staat:

(a). Het feit dat *deze Commissie door den Kerkenraad met goedkeuring der gemeente in het leven is geroepen.* En laat mij hier bijvoegen, dat ik volstrekt niet begrijp waarom Ouderling Marais de moeite doet te schrijven, dat het verzoek van Ds. L. toegestemd werd: "mits het op eene Gemeente Vergadering BESTAANDE UIT EEN GENOEGZAAM GETAL LEDEN ter goedoffkeuring worde voorgedragen;" dat de voorzitter verklaard had "dat de opkomst (der gemeente) NIET GROOT was;" en dat de gemeente besloot aan het verzoek te voldoen "mits daarloop op geene BESTAANDE WETTEN EN REGLEMENTEN inbreuk worde gema

Verder is het meer toegenomen toen in 1880 de Groenepuntsche gemeente werd gesticht, en de ouderling P. Marais de menschen aldaar, zoo te zeggen, wilde dwingen om zijn zienswijze te deelen, en alles in het werk stelde om hunne pogingen om de kerk uit te breiden te verijdelen, ten gevolge waarvan eenige warme voorstanders en belangstellenden leden genoodzaakt waren zich van de Kaapsche Kerk af te scheiden, gij weet met welke verdere gevolgen. Zijn haat en bitterheid ging zelf zoo ver dathij verder alle pogingen aanwendde en er in slaagde om bij den Ring een bepaling gemaakt te krijgen dat geen der drie leeraren van de Kaapstadsche gemeente consulent van Groenepunt zal mogen zijn; maar wat is nu gebeurd!

Toen de Kerkeraad onlangs met medewerking van den ouderling Pieter Marais, die een voornaam deel in de behandeling er van nam, besloot, *om niettegenstaande het uitgedrukte gevoelen van eene gemeente vergadering* de Hollandsche avonddiensten in de Groote Kerk door Engelsch te laten vervangen, moest diezelfde Groenepuntsche predikant de Beer, die bekend staat als de meest verengelschte Afrikaner, de dienst waarnemen, omdat Ds. Steijtler niet 2 malen op één dag mag prediken, en zijn zwager Dr. Kotze bepaald weigerde om dien dienst waar te nemen en zoo als ik vernomen heb, heeft deze handelwijze van Dr. Kotze bij meer dan een Engelsch gezind Kerkeraadslid groote stoornis en ergernis verwekt.

Zonder nu verdere bewijzen aan te hale van den voortgang der onaangenaamheden en botsingen welke in overvloed voorhanden zijn meen ik voor het tegenwoordige genoeg gezegd te hebben om aan te toonen, dat de ouderling Pieter Marais door zijne handelwijze getoond heeft, de oorsprong van alle onaangenaamheden en botsingen in de Kaapstadsche gemeente te zijn, en veel gedaan heeft tot verbrokkeling der gemeente.

Om echter tot den brief van ouderling Marais terug te komen.

Ik vind dat hij Ds. Muller wil beschuldigen van zich als een martelaar voor het publiek te willen voordoen, ten koste van Kerkeraadsleden. Voorwaar, zulke sympathie heeft Ds. Muller van de Kerkeraadsleden niet noodig en vooral niet van den ouderling Pieter Marais.

De ouderling Marais waagt het te zeggen dat Ds. Muller de preekstoel voor zijn doel wil gebruiken, maar vergeet, dat hij het heilig ambt van opziener of ouderling heeft gebruikt, en nog verder gebruiken wil om zijn bitterheid tegen Ds. Muller te openbaren. Ik zou meer op dit punt hunnen zeggen, maar zal hierover voor het tegenwoordige niet verder uitweiden.

De ouderling Marais wil een andere uitleg geven van punt 5 van Ds. Luckhoff's verzoek, viz.: *de assistentie van 2 ouderlingen gelijk tot hiertoe gebruikelijk*, alsof hij zoo onkundig is, om niet te weten dat sedert ettelijke jaren bij het begin des jaars ieder leeraar in de stad zijne 2 vaste ouderlingen heeft, en er geene wisseling van ouderlingen op dit punt heeft tot de dienstijd van ouderlingen eindigt. Verder, de ouderling Marais wil het doen voorkomen dat de voorwaarden van Ds. Luckhoff in de *Kerkbode* van 22 Junij 1878 gepubliceerd *niet officieel zijn* en levert hogtans gedeeltelijke uittreksels uit de Kerkeraadsnotulen die niet door den Scriba *voor waar en volledige extrakten zijn geteekend noch door zijn zwager Dr. Kotze als tegenwoordigen commissaris van de Kerkeraad voor echt en volledig zijn verklaard en bevestigd*, ten einde het een officiel aanzien te geven.

De ouderling Marais wil als kampvechter van diaken H. J. de Wet optreden, en wil aantoonen dat die diaken onervaren is, maar ik zou gaarne van ouderling Marais eene opheldering willen hebben, viz: dat daar de diaken De Wet in het vorige jaar weigerde herkozen te worden op grond van de schikkingen die er bestaan met Ds. M. en de Nieuwe Kerk, hij in het tegenwoordige jaar die betrekking van diaken aanvaarde met het doel om die schikkingen te verbreken, waar door de goede trouw met Ds. Muller verbroken wordt.

De ouderling Marais had wijselijk gehandeld indien hij zich niet had bediend van de beschuldiging van bitterheid van Ds. M. tegenover den diaken de Wet; aangezien dat het niet alleen uit zijn eigen brief maar uit de afkondiging van Ds. M. ten duidelijkst blijkt dat hij (Ds. Muller) geene bedoeling had iets persoonlijks tegen den diaken de Wet te zeggen.

Wat de verdere aanmerkingen van den ouderl. Marais en zijne gemeende teregtwijzing over de Commissie erg aangaat, is reeds zoo veel van uw tijd en ruimte in uw blad opgenomen dat het onnoodig geworden is ze verder te behandelen, want die ouderling Marais wil toch niet vatbaar zijn voor eene duidelijke voorstelling van de zaak.

Verschooning vragende voor het opnemen van zoo veel ruimte in uw blad.

Noem ik mij slechts,

LID DER GEMEENTE.

(Wij hebben een gedeelte van dien brief geschrapt.

DE GOUD AANDEELENMARKT.

De heeren Johan Jansen en Co. geven de volgende noteringen tot 5 n.m. 26 Februarij:—

	£	s.	d.
Alpines	0	13	0
Aurora West	0	7	0
Auroras	0	14	0
Agnes Munro	0	7	0
Athena, Worcester	5	0	0
Blue Skys	0	4	6
Bankets	0	8	3
Black Reefs	0	9	0
Botha's Reef	0	9	0
Balmorals	0	5	0
City and Suburban	8	10	0
Croesus	1	10	0
Du Prees	0	4	6
Driefontein	0	5	6
Durban Roodepoort	4	10	0
George Goch	0	11	3
Gold Fields	4	0	0
Geldenhuis	2	10	0
Do. Main Reef	0	15	6
Gipsy	0	8	0
Glencairn	0	13	6
Griqualand West Gold	0	13	6
Do. Copper	0	12	6
Henry Nourses	6	0	0
Heriots	4	17	0
Hartbeest Union	0	7	6
Johannesburg Waterworks	0	15	6
Johannesburg Estates	1	15	6
Do. Tram	0	14	0
Kleinfontein	1	5	0
King Solomons Mine	0	5	3
Leeuwpoorts	0	4	0
Laxeys	0	1	0
Langlaagte Estate	3	12	6
Langlaagte United	1	2	0
Do. Block B	1	14	6
Do. Deep Level	0	7	6
Do. Centrals	0	15	0
Do. Western	0	12	6
May Consolidated	1	6	0
Main Reef	1	2	6
Marais Reef	0	9	0
Metropolitans	2	0	0
Meijer en Charlton	1	14	6
Modderfontein	0	3	6
Moss Rose	2	0	0
Moss Rose Extension	0	7	6
Deep Level	0	10	0
Mulder's Farm	0	7	6
Nabobs	0	17	6
Nigels	1	6	0
Nooitgedacht	0	13	6
do. (Victoria)	0	5	0
Nooitgedacht Extension	0	13	9
Nationals	0	7	0
Princesses	1	10	0
Paarl Ophirs	3	0	0
Paarl Pretoria	1	0	0
Pigg's Peak	0	5	0
Roodepoort Kimberley	2	5	0
Shebas	1	7	0
Simmer and Jack	5	12	6
Stanhopes	5	15	0
Steyns	0	9	0
Stars	0	19	0
Salisbury	11	0	0
Salisbury Extension	0	12	0
Theresis	1	0	0
United Main Reef	1	10	6
Veras	0	4	0
Van Rijn	0	14	6
Waterval	0	7	0
Wemmers	6	0	0
Wolhuter	2	10	0
Wolsinghams	0	9	3
Worcester Exploratie	3	0	0

Markt op en neer met veel weinig verandering.

HANDEL EN NIJVERHEID.

JOHANNESBURG, 24 FEBR.—De aandeelmarkt is heden veel beter in toon dan sedert weken, en er is meer belangstelling gedaan. De vermindering van het disconto der Bank [van Engeland], en het bericht dat President Kruger verscheiden hervormingen in het Mijnwezen toestaan en ook de Spoorwegverlenging van Bloemfontein naar Pretoria goedkeuren zal, zijn de hoofdoorzaken waaraan de verbetering wordt toegeschreven. Johannesburg Estates zijn 2sh. 6d. op de plek, 2sh. om aan te komen gerezen; United Langlaagte 2sh.; Western en Mays 6d.; May Deeps en Main Reef 9d. Ook Mays (?) United Mains, Salisbury Extension en Tharsis staan hooger. Princesses gingen heden voor 27sh. 9d. op de plek en 29s. 6d. om aan te komen.

JOHANNESBURG, 25 FEB.—De aandeelmarkt is, na hoopvolle teekenen van bedrijvigheid te hebben gegeven, heden voormiddag weder ingestort. Slechts in acht effekten werd op de Beurs verkooping negotie gedaan, en de prijzen waren over het algemeen lager.

BARBERTON, 26 FEB.—De Mount Morgan Maatschappij (Moodie's), die binnen een week of twee aan het stampen zou zijn gegaan, en waaromtrent men groote verwachtingen koesterde, heeft men moeten sluiten omdat het kapitaal op was. De Agnes Maatschappij (Moodie's) is vlotgemaakt voor £7,500.

KAAPSTADSCHE EFFEKTEN EN AANDEELEN BEURS EN BELEGGINGSMAATSCHAPPIJ.

Verkoopingen in de Effektenbeurs op Woensdag, 26 Februarij 1890.

Langlaagte Westerns 12s. 6d.
Princesses 29s. en 27s. 6d.
United Mains 30s. 9d.

FERD. H. BOOSÉ, Secretaris.

De Paarlsche Bank,
PAARL.

OPGERIGT, SEPTEMBER 1852

Nominaal Kapitaal	£41,430
Opbetaald Kapitaal	13,010
Reservefonds	11,810

DIRECTEUREN:

Wel-Edele Heer J. A. BERNHARDI, Voors.
" " JACS. BLIGNAUT.
" " A. J. MARAIS, J. ZN.
" " GID. JOUBERT, W. ZN.
" " G. J. MALHERBE.
" " F. J. HUGO, P.Z.
" " P. C. LE ROUX.
" " SEB. V. VAN NIEKERK
" " P. J. MALHERBE, G. S. ZN.

De Bank geeft Renten op Vaste Deposita het tarief te worden vernomen ten haren kantore. De Directeuren vergaderen Maandags en Donderdags, 's morgens ten 10 ure, om over applicaties voor Disconto te beslissen.

Agent Kaapstad: *Union Bank.*

J. J. F. LE ROUX, Kassier

DE PAARLSCHE
Brand Assurantie en Trust Maatschappij
WESTELIJKE PROV. BANK GEBOUWEN.

Opgerigt den 1sten October, 1873.

KAPITAAL	£20,000.
RESERVE FONDS	32,000.
VOORZIENINGS FONDS	3,000.

DIRECTEUREN:

De Wel-Edele heer B. P. DU PLESSIS, Voorzitter
De Wel-Edele heeren

P. J. WESSELS,	J. P. THERON,
J. P. KRIEL DE VILLIERS,	W. A. JOUBERT,
J. J. ALBERTYN,	S. J. VAN DER SPUIJ,
J. R. DE VILLIERS,	M. SMUTS DU TOIT.

BRAND DEPARTEMENT.

AANZOEKEN voor de Verzekering van Los- en Vastgoed tegen verlies of schade door Brand zullen dagelijks ontvangen en Polis sen uitgereikt worden op zeer voordeelige termen.

TRUST DEPARTEMENT.

Voor de Administratie en Beredderingen van Boedels en ander eigendom, als Executeurs, Curatoren, Redderaars, Voogden of Agenten op de liberaalste voorwaarden.

Beleenings toegestaan op Eerste Verband van Vastgoed.

Directeuren komen elken Woensdag bijeen voor beziheden.

J. J. DE VILLIERS, A.P.zn., Secretaris.

KOLONIALE
Weeskamer en Trustmaatschappij.

OPGERIGT DEN 31STEN MAART 1856

KAPITAAL	£20,000
RESERVE FONDS	£36,616

VOOR het Administreren van Eigendommen en Boedels waartoe dezelve wettig zal worden aangesteld als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren, Trustees en Agenten.

DIRECTEUREN:

Wel-Ed. heer E. LANDSBERG, Voorzitter.
" " E. J. BARP,
" " C. A. FAIRBRIDGE.
" " PAUL DE VILLIERS.
" " C. T. VOS.
" " C. M. BERNHARD.
" " J. C. HOFMEYR.

AUDITEUREN:

De Wel-Ed heer D. P. KRYNAUW.
" " T. A. J. LOUW, M.L.A.

Personen die hen wenschen aan te stellen gelieven hen te benoemen en aan te stellen als "*De Koloniale Weeskamer en Trust Maatschappij.*

De Insolventie-Tak zal bestierd worden door den Secretaris, voor wiens daden de Maatschappij verantwoordelijk zal zijn.

De Directeuren komen elken Donderdag bijeen ten 1 ure, tot het verrigten van beziheden.

Kantoor,—Kamer Gebouwen, 4, Kerkplein.

G. W. STEYTLER, Secretaris.

DE ZUID AFRIKAANSCHE ASSOCIATIE
VOOR HET
Administreren en Beredderen van Boedels.

OPGERIGT A. D. 1836,

Ingelijfd door Ordonnantie No. 6, 1836, Akte 9, 1865, Akte No. 17, 1875, en Akte No. 27, 1888.

Opbetaald en Vermeerderd Kapitaal £29,400. In 168 Aandeelen van £175.

Bedrag onder Administratie meer dan £625,000 Sterling.

DIRECTEUREN:

Edele Heer ALFRED EDDEN, President.
De WelEdele heeren

R. MYBURGH.	J. A. BAM.
J. C. OVERBEEK.	G. SICHEL.

Voor de Administratie van Boedels en ander Eigendom als Voogden, Curatoren, Trustees of Agenten.

N.B. De Direkteuren vergaderen iederen DINGSDAG en VRIJDAG, te elf ure 's morgens.

Kantoren, No. 6, Kerkplein, Kaapstad.

HY. GIBSON, Secretaris.

JEPPES
NIEUWE KAART
VAN DE
TRANSVAAL,

VERZAMELD uit bronnen alleenlijk toegankelijk voor den Verzamelaar van de Archieven van de Zuid Afrikaansche Republiek 1889, aan E. BURMESTER, Johannesburg. Eenig Agent voor Zuid Afrika. Prijs voor Kopij, Bladen 42s. Boekvorm 52s. 6d.

Vernist op Rollers, 52s. 6d., Postgeld betaald.

Troye's Nieuwe Kaart
VAN DE
Witwatersrand, Goudvelden
JUNIJ 1889.

EEN zeer te vertrouwen Gids voor Beleggers, aantoonende de betrekkelijke positie van de verscheidene Goudmijn Maatschappijen met Index gevende den naam van Plaats en Rif, Nommer van Claims en Kapitaal van de Maatschappij. Prijs 21s. 6d. Postgeld betaald.

Troye's Kaart is de eenige origineele Kaart, die verzameld is in het Departement van den Landmeter-Generaal, Z.A.R. Alle andere kaarten zijn niet geautorizeerde navolgingen.

Gepubliceerd door W. E. BURMESTER, Johannesburg, Z.A.R.

"Werkt als een wonder."
JONES'
RHEUMATICURO.
De Groote Zuid Afrikaansche Remedie

FAALT nooit om JICHT, RHEUMATIEK RHEUMATISCHE JICHT, LENDE JICHT, HEUPJICHT en ZINKINGS te genezen DUIZENDE GETUIGSCHRIFTEN.

"De Eerw. OTTO PADEL, van Tinana, die maanden lang bedlegerig was met erge Rheumatiek, is nu geheel genezen. Hij schrijft:—'*Ik ben genezen door RHEUMATICURO. Ik wensch dus deze remedie aan te bevelen bij allen die aan deze kwaal lijden.*'" Uittreksel van een maandelijksch Rapport van de Moravische Zendelingvereeniging in Zuid Afrika

WORDT OVERAL VERKOCHT *en alleen bereid door den Eigenaar,*

James Jones, Langestraat, Kaapstad

Engesche Agenten in het groot:—W. SUTTON & Co Bowel Churchyard, Londen.

De Zuid Afrikaansche Onderlinge Levens Verzekering Maatschappij.

Gevestigd in 1845.

Hoofd Kantoor: Darlingstraat, Kaapstad.

Voorzitter: Sir THOMAS SCANLEN, K.C.M.G

Opgeloopen Fonds		£1,101,612
Allen belegd in Zuid Afrikaansche Securiteiten.		
Jaarlijksch Inkomen	Premiums	£111,941
	Interest	60,470

AANLOKKELIJKE TREKKEN.
Volmaakte Securiteit.
Vrij van Beperkingen.
Groote Bonussen ieder DRIE JAREN.
Spoedige betaling van Vorderingen.
Geen Verbeuring Regulaties.
Vrije Woning en Reizen.
Alle winsten komen de Leden toe,
Matige Uitgaven.
Geen persoonlijke Verantwoordelijkheid.
Liberale Overgaafsch Waarden.

WILLIAM MARSHALL,
Secretaris.

Westelijke Provincie Bank
PAARL.

Nominaal Kapitaal	£50,000
Opbetaald Kapitaal	30,000
Reservefonds	26,000

DIRECTEUREN:

Wel-Ed. hr. J. J. PROCTOR, L.W.V., Voorzitter.
— D. J. A. VAN DER SPUY, M.z.
— B. P. DU PLESSIS.
— F. J. P. RETIEF.
— CONSTANT WALL.
— J. P. RETIEF.
— J. R. DE VILLIERS.

Malmesbury Tak, J. J. MARAIS, Agerend Bestuurder.

Montagu Tak, P. A. EUVRARD, Jr., Bestuurder.

Agentschappen:—De Kaap de Goede Hoop (beperkt), te Kaapstad, Port Elizabeth, Kimberley.

De Standard Bank (beperkt), in de Transvaal en Natal.

Worcester Com. Bank.—Worcester.
Wellington Bank.—Wellington.
Stellenbosch Dist. Bank.—Stellenbosch.

De Bank koopt Wissels, en reikt uit Drafts betaalbaar in de voornaamste plaatsen van de Transvaal, Natal en Kaapkolonie, geeft Renten op Vaste Deposita, verdisconteert dagelijks goedgekeurde Wissels, en onderneemt alle gewone Bankbezigheid, beide aan het Hoofdkantoor en de Takken.

De Directeuren komen bijeen Dingsdags en rijdags, te 10 v.m.

J. S. DE VILLIERS, A. M.zn,
Alemeene Bestuurder

DE heer E. TAMSEN, Waterberg, Transvaal, koopt nog gebruikte Postzegels alleenlijk voor kontant geld. De Hoogste Prijzen worden betaald voor Oude Zegels, die niet meer in gebruik zijn. Schrijft per Post Kaart voor de Prijslijst.

ZUID-AFRIKAANSCHE
Koninklijke Maildienst.

De "Castle Mail Packets" Maatschappij

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., via Lissabon, Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascension aanleggende op bepaalde tusschentijden.

Feb. 26.—ROSLIN CASTLE, Kapt. ROBINSON.
Maart 12.—GARTH CASTLE, Kapt BROADFOOT.
Maart 26.—HAWARDEN CASTLE, Kapt. DUNCAN.
April 9.—GRANTULLY CASTLE, Kapt. J. WINCHESTER.
April 23.—DRUMMOND CASTLE, Kapt. HAY.
Mei 7.—NORHAM CASTLE, Kapt. JEFFRIES.
Mei 21.—ROSLIN CASTLE, Kapt. ROBINSON.
Junij 4.—R.M.S. GARTH CASTLE, Kapt. BROADFOOT, via Madeira.
Junij 18.—R.M.S. HAWARDEN CASTLE, Kapt. DUNCAN, via Madeira.

Voor vracht of passage vervoege men zich bij de Agentuur van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

UNION LINIE.
KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ
(BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland, via Madeira, om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., te St. Helena, Ascension, Madeira, en Lissabon als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.

MOOR, Kapt. GRIFFIN, 5 Maart.
TROJAN, Kapt. REYNOLDS, 19 Maart.
MEXICAN, Kapt. LARMER, 2 April.
ATHENIAN, Kapt. BAINBRIDGE, 16 April.
SPARTAN, Kapt. WAIT, 30 April.
TARTAR, Kapt. TRAVERS, 14 Mei.
MOOR, Kap. GRIFFIN, 28 Mei.

Een van de Maatschappij's mooije Stoombooten zal SOUTHAMPTON verlaten voor HAMBURG, kort na de aankomst van deze Mailstoombooten.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, geldig voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Algemeene Bestierder voor Zuid Afrika.

DENTISTRY.

DR BERKS T. HUTCHINSON (Doc. Den. Surg., Lic. Den. Surg. Irc.) Tandheelkunde, 2 Nieuwe Straat, Kaapstad; takbezigheid aan de Paarl (Mrs. Kruger's) Speciale bezoeken naar Malmesbury (Commercial Hotel), op den eersten Woensdag, Wellington (Commercial Hotel), op den derden Woensdag en Stellenbosch (Mrs. Wiums), den 15den van iedere maand om kunstbanden in te setten, stoppen, uittrekken, enz.

Orsmond's groote Afrikaansche Geneesmiddel

Neemt dagelijks toe in populariteit door d Kolonie.

DE aandacht van ingezetenen van de Kaapkolonie, Oranje Vrijstaat en Natal wordt ernstig bepaald bij deze kostbare Medicijn, gemaakt van Kaapsche Wortels.

Daar dit een MIDDEL is voor BLOEDONGESTELDHEDEN en een SPECIFIEK VOOR KOORTSEN, moet geen huisgezin zonder een voorraad voor huishoudelijk gebruik zijn.

Voor Kwalen eigen aan het vrouwelijk geslacht is het ongeëvenaard.

Probeer het Geneesmiddel
VOOR
Huidziekte, Eczema, Syphilitische en ander Uitslagen, Kwalen van de Urine Organen, Slechte Spijsvertering, Lever Aandoeningen en Chronische Rheumatiek.

Bij elke bottel is een pamphlet in Engelsch, Hollandsch, Duitsch en Kaffersch, bevattende vele getuigschriften.

Verkrijgbaar bij alle Medicijnen Handelaars door de Kolonie.

ALLEEN BEREID DOOR
G. E. COOK, CHEMIST,
KING WILLIAMS TOWN.

Siroop van Dusart
Toebereid met KALK LACTO-PHOSPHAAT

Dit praeparaat is het eenige van dien aard, dat te Parijs door de doctoren der hospitalen aan hunne zieken is voorgeschreven en volgens wier ervaring de spijsvertering bevorderende eigenschappen der Lacto-phosphaat van kalk zijn geconstateerd.

ZIJ ZIJN DIENSTIG:

Voor *bleeke kinderen*; voor *lijders aan engelsche ziekte*; voor *meisjes die zich ontwikkelen*; voor *zwakke vrouwen*; tot het *bevorderen* der hoeveelheid en rijkdom der melk bij zogende vrouwen; voor *convalescenten*; voor *verzwakte bejaarde lieden*; tegen *gebrek aan eetlust*; tot *herstelling van gebroken beenderen*; tot *heeling der wonden.*

SANTAL-MIDY
Capsules

Die de zuivere vluchtige Olie van Sandelhout bevatten, worden thans uitsluitend in plaats van *Copahu, Cubebe* of *inspuitingen* tegen slijmvloeden gebruikt. Zij genezen bijna altijd in 48 uren de hardnekkigste uitvloeiingen, zonder de maag te vermoeien.

WAARSCHUWING! De echte SANTAL-MIDY Capsules dragen in iedere Capsule den naam MIDY in zwarte letters. Apotheker, 8, rue Vivienne PARIJS

Hoof Depot: *Kaapstad*, bij de H. H. Lennon & Tebb. en Heynes, Matthews & Co.

D. ISAACS & CO.
MEUBELFABRIEKANTEN,
Bekleeders en komplete Huis-Meubileerders,
BIEDEN NU AAN
De Grootste Voorraad Meubelen in de Kolonie,
HUN VERTOONKAMERS DIE
30,000 VOETEN VLOERRUIMTE

BESLAAN, zijn nu open voor het Publiek, en behooren door allen de van plan zijn om te koopen te worden gezien. Daar D. I. & Co alleen goed gedroogd Hout bezigen tot het vervaardigen van Meubelen kunnen zij met vertrouwen elk artikel aanbevelen. Koopers zullen verder bevinden dat goede artikelen aan dit Magazijn goedkooper kunnen worden gekocht dan artikelen van mindere kwaliteit ergers anders.

Nette Waschtafel met Lade en Twee Handdoeksporten 0 6 6

Aan dit Magazijn zal ook worden gevonden een grooten en goed gesorteerden voorraad Aardewerk, Glaswerk, IJzerwerk voor het Huishouden; in het kort elk Artikel benoodigd in een goed uitgerust Huis, en tegen Prijzen lager dan die van eenig ander Handelshuis in Zuid Afrika

Geillustreerde Catalogus en Prijslijst worden op aanvraag Postvrij toegezonden.

D. ISAACS & CO.,
80 tot 92 Langemarkts raat, Kaapstad.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt deselve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vergevallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzigtigheid, drukking op de oogen; angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloed pijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst, droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij watersucht, meer bijzonder wanneer deze uit onderdrukte uitwaseming voorkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen.

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d.

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR,

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, Swaan Apotheek, Hoek van Bree- en Kortemarktstraat, Kaapstad.

Geen connectie met eenige andere Bezigheid in de Kolonie.

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd kan gehouden worden, zonder desselfs eigenschappen te verliezen; een voordeel en andere mengsels niet besitten.

Nieuwe Patente Water Lift of Noria (Bakkies Pomp.)

OM groote hoeveelheden water op te trekken uit groote diepten, voor besproeijing of voor het geven van Water aan vee. Het wordt gewerkt door een of meer Ezels, Paarden, of Ossen, volgens de diepte is, en de hoeveelheid van water, die moet worden opgetrokken. Een Ezel trekt omtrent 3,000 gallons water op in een uur. Deze Machines vereischen geene kostbare opsetting en trekken meer water op voor de aangewende kracht, dan eenige andere soort van Pomp. Prijzen en alle andere informatie kunnen verkregen worden van de Eenige Agenten

GEORGE FINDLAY & Co.,
Pakhuizen van IJzerwaren, Gravestraat.
KAAPSTAD.

De Homœopatische Huisvriend
DOOR
DRS. GUERNSEY en THOMAS,
VERKRIJGBAAR BIJ
LENNON en TEBB, Kaapstad, B. G LENNON & Co., Port Elisabeth

BLOEM VAN ZWAVEL.
DE WAAL & DE KOCK,
BURGSTRAAT, KAAPSTAD,
Landen nu hunne Eerste Bezending
BRANDRAMS B.B.
IN KLEINE EN GROTE VATEN.
ALSOOK
EEN EERSTE KLAS KWALITEIT,
FRANSCHE BLOEM VAN ZWAVEL,
Welke zij te Koop aanbieden tegen de laagste Marktprijzen.

"De Graaff-Reinetter"

IS het eenige Hollandsche Nieuwsblad in de Middellanden dat tweemaal per Week zijne verschijning maakt, en dat niet schroomt voor den Afrikaner Bond en de Afrikaner Partij te velde te trekken. Het wordt door al de voornaamste Boeren in de Middellanden gelezen, en als ADVERTEERMIDDEL staat het voor geen ander Nieuwsblad achteruit Geen vooruitgaande Afrikaner behoort zonder de "Graaff-Reinetter," te zijn.

Inteekeningsprijs £1 2s. 6d.; per Post gezonden £1 7s. 6d.

J. E. McCUSKER, Eigenaar.

"DE PROTECTEUR"
BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ
(BEPERKT.)
KAPITAAL £40,000.
Reservefonds £10,000.
Opgeloopen Reservefonds £4,800
DIREKTEUREN:
De WEd. heer PAUL DE VILLIERS, Voorzitter.
" " " C. T. VOS, Vice-Voorzitter.
En de WelEdele heeren
J. C. HOFMEYR, | B. MYBURGH,
I. P. H. VAN DER, POEL | W. S. DARTER
F. J. B. LANGERMAN, | J. H. HOFMEYR, Jz.
AUDITEUREN:
WelEd. hh. S. V. HOFMEYR en G. W. STEYTLER.
Verzekeringen dagelijks aangenomen tegen de Laagste prijzen. Polissen Gratis.
S. J. DE KOCK, Secretaris.

"De Zuid Afrikaan" EN "VOLKSVRIEND".

DE Inteekening op dit Blad is in de kolonie £1 16s. en in de Buitendistrikten £2 per jaar, VOORUIT BETAALBAAR. Aan elken Inteekenaar worden DRIE VOLLE BLADEN per week toegezonden.

Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooraf kennis geven van hun voornemen.

AGENTEN VOOR DE "ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND."

Alexandria, Ds. J. Roos.
Adelaide, C. Callaghan.
Alice, Geo. Murray.
Aliwal Noord, Sauer en Ormond.
Barrydale, A. Helfrich.
Beaufort West, P. Teske.
Belmont, Griqualand West, J. J. de Kock.
Bloemfontein, J. F. C. v. Iddekinge.
Boshof, C. G. Marais.
Bredasdorp, John Taljard.
Britstown, J. P. Theron, M.L.A.
Burgersdorp, J. J. Michau.
Parberton, J. H. Hofmeyr, Zuid Afrikaan Syndicaat Agent.
Cala, J. M. Turvey.
Colesberg, E. van Bart.
Ceres, Jos. Fourie.
Caledon, J. Esterhuysen.
Calvinia, A. P. Keyter.
Cradock, A. Metcalf.
Clanwilliam, L. G. H. Pocock.
Dordrecht, J. S. van Zijl.
Durbanville, D. S. Malan.
Darling, Jacob Cats.
Diamantvelden, S. W. van Wijk.
Dist. Ermelo, Transvaal,
Embokotwa, T. Ernest Jasnicke.
Franschhoek, J. C. le Roux.
Fraserburg, Geo. Hodgson.
Fauresmith, S. Rorich.
George, J. Kretzen.
Goudine, T. C. Botha, Jr.
Graaff-Reinet, A. P. van den Berg.
Heidelberg, James du Prees.
Heilbron, O.V.S., P. M. Beijers.
Humansdorp, W. Anderson.
Hanover, C. Nathan.
Hope Town, M. C. Louw.
Hopefield, J. W. Stigling.
Jacobsdal, J. W. B. de Villiers.
Johannesburg, "Republican and Co. Trust, and Agency Co. Ltd.
Kimberley, J. J. Michau.
Kierksdorp, Wm. F. Marits.
Knysna, P. Metelerkamp.
Koranaland, G. Schonken.
Kroonstad, J. N. Blignaut.
Krakeelrivier, Ign. L. Ferreira.
Ladysmith (Riversdale), A. G. H. v. Velden.
Lady Grey (Aliwal Noord), C. C. Closts.
Ladybrand, H. P. van Heerden.
Maraisburg, D. F. Marais.
Malmesbury, H. P. du Toit en C. de Groot.
Middelburg, Josua Naudé.
Murraysburg, A. Innes.
Moddergat, J. W. L. Hofmeyr.
Molteno, E. Hall.
Mosselbaai, E. Meyer, N. zn.
Montagu, P. J. Joubert, W.zn.
Moorreesburg, G. W. D. Rust.
Napier, E. G. Bell.
Namaqualand, J. G. Fischer en Gerard Gie.
Nazareth, P. J. Naudé.
Olifantsrivier, S. P. van Ellewee.
Ondtshoorn, Keyter & Co.
Paarl, T. Roos, T.zn. en D. J. Alf v. d. Spuy.
Pearston, A. J Myburgh.
Petrusville, P. J. de Vaal.
Philadelphia, H. C. Dryer, A.zn.
Philipstown, R. Röper.
Phillippolis (O.V.S.), Olst en Sem.
Piquetberg, J. H. Zoer.
Pietermaritzburg, G. A. F. de Graaff
Porterville, Geo. Laurence & Co.
Port Elizabeth, F. W. Eerkes.
Potchefstroom, C. M. Douthwaite.
Pretoria, Transvaal Executeurskamer.
Prieska, B. P. van Niekerk.
Prins Albert, A. J. J. Kropholler.
Queenstown, J. G. N. van Gass.
Riversdale, L. H. Meurant.
Richmond, A. P. de Villiers.
Riebeek West, F. Russouw.
Robertson, J. A. Neethling.
Riebeekkasteel, D. Krige.
Somerset West, Johan Theunissen
Stellenbosch, W. J. de Kock en K. J. Bam.
Swellendam, G. Reinecke.
Saldanhabaai en St. Helena Baai, J. Schickerling.
Schietfontein, — Sterrenberg.
Sutherland, H. P. van Eijk.
Somerset Oost, A. H. Hofmeyr.
Tarkastad, E. J. Stanley.
Tijgerhoek, P. O. Welgevonden (distr. Uitenhage), W. R. Mohr.
Tulbagh, H. Fagan.
Uitenhage, A. de Villiers.
Uitrecht (Trans